Nr. 12

Zitting van dinsdag 19 december 2023

Voorzitter: mevrouw R.W.J. Melissant-Briene, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: mevrouw W. Alba Heijdenrijk, de heren B.C.S. Bahlmann, A. Boutachkourt en J.P. van der Geest, de dames P. de Groot en E.W.H. Hamann, de heren M.C. Houtepen, A.C. van Houwelingen, A. Koçak, J. Klein, A. Krol en P.J. Kuijten, mevrouw G. Metz, de heren J.C. Oostrum en M. de Pagter, mevrouw L.P.W. Pellikaan, de heren J.M. Roeland, N. van Santen, P.C.J. Schefferlie, I. Tekir en D. van Veen, mevrouw T. van 't Westende-de Bijl en de heer C. van Willigen.

Griffier: de heer H. Sepers.

Tevens aanwezig de heer M. de Boer, de dames E.L. Dansen, A. Mager en M.J. Molengraaf en de heer F. Polatli (wethouders), alsmede mevrouw H. Kromkamp (gemeentesecretaris).

Afwezig met kennisgeving de heer D.R.E. van Gammeren en mevrouw D. Stevens.

*

1. Opening 2
2. Ingekomen stukken. 2
3. Vaststellen agenda 2
4. Tijdelijke vervanging raadslid mevrouw Van Oversteeg door dhr. Kuijten (CDA) 2
6. Vaststellen vergaderingen voorgaande parallelsessies 4
7. Vragenuurtje raadsleden, informatie vanuit het college 4
8. Hamerstukken 8
8.a Omgevingsplan (2023-888187) 8
8b. Reglement van Orde van de gemeenteraad Gorinchem (2023-879027) 8
8.c Aanwijzing functionaris Gegevensbescherming (2023-888002) 8
8.d Startnotitie Woonzorgvisie (2023-890211) 8
8.e Zienswijze begrotingswijziging 2023 Waardlanden (2023-887938) 8
9. Bespreekstukken 8
9.a Initiatiefvoorstel D66 Opheffen geheimhouding notitie opvanglocaties COA (20231102) 8
9.b Vaststellen Omgevingsvisie Gorinchem 2030 Stad in balans (2023-887642) 20
10. Maandwijziging raad 19 december 2023 (2023-892836) 38
11. Moties vreemd aan de orde van de dag. 38
12. Sluiting 55

*

1. Opening

De voorzitter: Ik open de vergadering (19.30 uur).
Goedenavond dames en heren leden van de raad, goed u te zien in deze geplande laatste raadsvergadering van het jaar. Ik zat vandaag te denken: ik zet er toch maar even 'geplande' tussen, want je weet het natuurlijk maar nooit in het openbaar bestuur. Soms zie je wel eens dat de Tweede Kamer terugkomt van reces en dat zou natuurlijk ook maar zo lokaal kunnen, vandaar dat ik dat er nog maar even bij zeg. Maar daar gaan we natuurlijk niet van uit.
Hartelijk welkom ook leden van het college, de mensen op de publieke tribune en al diegenen die thuis aan het kijken of aan het luisteren zijn.
Afwezig met kennisgeving zijn de raadsleden Van Gammeren van Stadsbelang en mevrouw Stevens van de SP. Het is goed even te benoemen dat het CDA een nieuwe fractieassistente heeft, en wel Sabine de Lange. Ik wil haar graag van harte welkom heten en een bloemetje overhandigen. We hebben zo meteen ook nog de installatie van een tijdelijk raadslid en van een nieuw rekenkamerlid. Het lijkt me goed om, als al die heuglijke feiten achter de rug zijn, even een korte schorsing in te lassen om iedereen in de gelegenheid te stellen degenen die in het zonnetje zijn gezet die te feliciteren.

2. Ingekomen stukken.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform de door de agendacommissie geadviseerde afdoening.

3. Vaststellen agenda

De voorzitter: We zijn bij het vaststellen van de agenda en mijn vraag is: zijn er nog moties vreemd aan de orde van de dag? De heer Oostrum.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben een motie met het verzoek aan het college om op de kortst mogelijke termijn een toetsingskader op te stellen om onder voorwaarden ruimte te bieden voor grondgebonden zonne-energie. Ik zal die straks verder toelichten.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Voorzitter, dank u wel. Wij hebben ook een motie met de titel 'Dakenkaart Gorinchem', waarin we verzoeken om wat meer uitwerking te geven aan de mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen. Ook ik zal daar straks graag wat meer over zeggen.

De voorzitter: Omdat het over hetzelfde onderwerp gaat, stel ik voor beide moties bij agendapunt 11 gezamenlijk te behandelen.

De agenda wordt aldus vastgesteld.

4. Tijdelijke vervanging raadslid mevrouw Van Oversteeg door dhr. Kuijten (CDA)

De voorzitter: Dames en heren. Raadslid mevrouw Van Oversteeg heeft bij brief van 30 oktober 2023 te kennen gegeven het raadswerk vanwege haar zwangerschap tijdelijk neer

te leggen en gebruik te maken van haar recht op zwangerschapsverlof. Dit betekent dat zij voor een periode van 16 weken tijdelijk ontslag krijgt. Op basis van de kandidatenlijst van de fractie van het CDA komt de heer Kuijten in aanmerking voor het opvullen van de vrijgekomen raadszetel. De heer Kuijten heeft aangegeven zijn benoeming te aanvaarden en de verklaring en belofte te willen afleggen. Nu is natuurlijk de vraag: wie is de heer Kuijten? Daar zouden we wel een avondvullend programma over kunnen houden, maar dat is natuurlijk niet de bedoeling. Ik volsta met een paar trefwoorden. Ruim 40 jaar werkzaam geweest als ambtenaar bij gemeenten in de ontwikkeling van grond en vastgoed, inmiddels alweer 4 jaar gepensioneerd en tegelijkertijd nog wel steeds actief aan de slag, ook als adviseur in de sector die ik zojuist noemde. Ik vind het ook wel leuk om nog even te melden dat uw motto is: alleen ga je snel, samen kom je verder. Nou, dat wil ik van harte onderschrijven. Ik hoop dat u in de korte tijd dat u hier in de raad zit ook zult laten zien dat u vanuit dat motto leeft.
Voordat u officieel geïnstalleerd kunt worden, is het volgens de Gemeentewet belangrijk dat de toelaatbaarheid tot de raad wordt beoordeeld. Een commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven is daarmee aan de slag gegaan en brengt nu advies uit aan u als gemeenteraad. De commissie bestaat uit drie leden, de heer Schefferlie, voorzitter, de heer Houtepen, lid, en de heer Koçak, lid. Ik heb mij laten influisteren dat de heer Koçak hierover het woord zal voeren. Het woord is aan hem.

De heer Koçak: Dank u wel, voorzitter. De commissie uit de raad adviseert de raad de heer Paul Kuijten, wonende te Gorinchem, te benoemen als raadslid van de gemeente Gorinchem. De heer Kuijten voldoet aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen. De commissie baseert zich daarbij op de geloofsbrief en de daarbij behorende stukken die hij heeft ingediend.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel u voor de heer P.J. Kuijten toe te laten als tijdelijk lid van de raad van de gemeente Gorinchem voor de periode van 11 december 2023 tot 1 april 2024.

Aldus wordt besloten

De voorzitter: Dan volgt nu de beëdiging door het afnemen van de belofte. Ik verzoek alle aanwezigen voor zover mogelijk te gaan staan en de heer Kuijten nodig ik uit om naar voren te komen.

De heer Kuijten legt hierop in handen van de voorzitter de bij de wet vereiste verklaring en belofte af.

De voorzitter: Van harte gefeliciteerd.

5. Benoeming nieuw lid rekenkamer Gorinchem

De voorzitter: Dames en heren. Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Alle gemeenten moeten op 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer hebben. Uw raad heeft op 28 september 2023 de nieuwe Verordening gemeentelijke rekenkamer vastgesteld. Twee leden van de toenmalige

rekenkamercommissie, de heer Buisman en mevrouw Kist, zijn door uw raad opnieuw benoemd in de nieuwe rekenkamer en mevrouw Jansens heeft aangegeven geen zitting te willen nemen in uw rekenkamer, waardoor er een vacature is ontstaan. Die vacature is opengesteld. Een selectiecommissie vanuit de raad, bestaande uit de heren Bahlmann en Boutachkourt, hebben samen met de leden van de rekenkamer de werving en selectie op zich genomen. De selectiecommissie is daarbij ondersteund door de ambtelijk secretaris van de rekenkamer. Na een zorgvuldige procedure heeft de selectiecommissie unaniem besloten mevrouw Van Camp voor te dragen als nieuw lid van de rekenkamer. Ik stel u voor conform het voorstel te besluiten mevrouw drs. H. van Camp te benoemen tot lid van de rekenkamer Gorinchem.

Aldus wordt besloten.

De voorzitter: Alvorens met de werkzaamheden te kunnen starten, moeten op basis van de Gemeentewet ook leden van de rekenkamer in een openbare raadsvergadering de eed of de belofte afleggen. Mevrouw Van Camp heeft aangegeven de eed te willen afleggen. Ik verzoek u opnieuw te gaan staan, voor zover mogelijk, en mevrouw Van Camp verzoek ik naar voren te komen.

Mevrouw Van Camp legt hierop in handen van de voorzitter de bij wet vereiste eed en gelofte af.

De voorzitter: Van harte gefeliciteerd.
Ik schors voor enige minuten de vergadering om u de gelegenheid te geven degenen die inmiddels zijn geïnstalleerd daarmee te feliciteren (19.45 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (19.50 uur).

6. Vaststellen vergaderingen voorgaande parallelsessies

De verslagen van de parallelsessies 20231116 I&O Economische Visie, 20231116 I&O Zoektocht locaties flexwoningen, 20231116 B&A Instrumenten woningmarkt doelgroepenverordening, 20231116 B&A Omgevingsplan, 20231123 I&O Klare taal, 20231123 I&O Transformatie Schelluinsestraat, 20231123 B&A Verkenning Wind, Molenlanden en Gorinchem, 20231123 B&A Participatie onder de Omgevingswet, 20231123 I&O B&A Zienswijzeprocedure voor de re-integratieverordening van Avres en 20231123 I&O Omgevingsvisie, worden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming ongewijzigd vastgesteld.

7. Vragenuurtje raadsleden, informatie vanuit het college

De voorzitter: Dames en heren. Voor het vragenuurtje hebben zich twee fracties gemeld. Het woord is allereerst aan de heer Boutachkourt van Democraten Gorinchem.

De heer Boutachkourt: Dank u wel, voorzitter. De laatste raadsvergadering alweer van het jaar en het nieuwe jaar is in zicht. Hopelijk mag het een mooi jaar voor ons allen worden, laat ik daarmee starten. Het is ook een spannend jaar. Komt er een nieuw kabinet,

de asielinstroom, maar ook lokaal wordt het natuurlijk spannend, bijvoorbeeld de invoering van het diftarsysteem. En, voorzitter, nu het begin nadert heb ik daar een aantal vragen over.
De eerste vraag is: hoe en waar zijn de nieuwe tarieven gepubliceerd en wordt hieraan nog meer aandacht besteed? Ik zou eigenlijk bijna willen pleiten voor een offensief om ook onze inwoners mee te nemen in de veranderingen, het liefst natuurlijk in klare taal, als het even kan. De heer Van Houwelingen weet natuurlijk wel hoe je goed afval moet scheiden, maar niet iedereen heeft die expertise. Dus in het kader van 'ik vraag het voor een vriend' ben ik daar wel heel benieuwd naar!
Vraag twee. De maatschappelijke organisaties en verenigingen worden ook geconfronteerd met het diftarsysteem. Ik heb begrepen dat Waardlanden iets wil terugdoen voor onze maatschappelijke partners. Nou, dat is mooi. Wat ons ter ore is gekomen, is dat organisaties een aanvrage kunnen doen voor een soort kwijtschelding. Dat vinden wij mooi om te horen en we zijn eigenlijk ook wel benieuwd hoeveel maatschappelijke partners of verenigingen of stichtingen daarvan gebruikmaken. Wij zijn ook benieuwd of het budget dat daarvoor beschikbaar is gesteld toereikend is, of dat misschien aanvragen moeten worden afgewezen. Dus we zijn heel benieuwd of de wethouder daarop te zijner tijd bij ons wil terugkomen.
En dan de laatste vraag. Het is natuurlijk belangrijk om controle en grip te houden op het afvalgebruik, zodat inwoners ook kunnen inzien hoeveel afval ze gebruiken en welke kosten daaraan verbonden zijn. Daarom is het enorm belangrijk dat de app er komt. Er zijn al meerdere vragen over gesteld en ik wil het daar niet te lang over hebben vandaag, maar ik ben vooral benieuwd hoe ver we staan en of de noodzaak nog duidelijk is.
Dat waren mijn vragen, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Klein van Stadsbelang. Ik heb namelijk begrepen dat ook uw vragen gaan over Waardlanden, en dan kan wethouder De Boer die in één keer behandelen.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Afval is blijkbaar een erg populair onderwerp. Ik ben eigenlijk niet eerder zo haastig bezig geweest om nog op tijd te zijn voor een raadsvergadering om mondelinge vragen te kunnen stellen – haastig omdat ik gisteren precies om tien voor twaalf op de hoogte werd gesteld van een bepaalde sponsorregeling voor maatschappelijke instellingen en initiatieven, niet zozeer omdat mijn contacten daarin hebben liggen te slapen, maar eigenlijk om de simpele reden dat Waardlanden, ondanks het feit dat we dat ook tijdens de begrotingsbehandeling hebben gevraagd en aangekaart, ons pas gisteravond op de hoogte heeft gesteld van deze mogelijke sponsorregeling – bijzonder wat ons betreft, omdat we dat al eerder hadden aangekaart. Maar wat staat er dan eigenlijk in zo'n bericht? Ik zal een stukje citeren: "We raden u aan snel het aanvraagformulier in te vullen en op te sturen. Aanvragen zullen behandeld worden op volgorde van binnenkomst en we verwachten dat de aanvragen meer zullen zijn dan het beschikbare budget. Succes met de aanvraag." En dan denk ik: succes met de aanvraag? We hebben het hier over maatschappelijke initiatieven! Waardlanden heeft ons aan het eind van dit jaar eigenlijk gevraagd om twee miljoen te plussen en ditzelfde Waardlanden werd in B&A nog liefkozend 'ons Waardlanden' genoemd. Wil dit Waardlanden nu onze maatschappelijke initiatieven een race tegen de klok laten houden

om ondersteuning? Dat lijkt ons heel raar en daarom hebben wij een aantal vragen voor het college.

1. Is het college ervan op de hoogte dat Waardlanden op 18 december 2023 in een informatiebrief aan maatschappelijke initiatieven heeft laten weten dat ze zich kunnen aanmelden voor sponsoring, maar dat er slechts een beperkt budget beschikbaar is?
2. Is het college het met Stadsbelang eens dat we niet op deze manier met onze maatschappelijke initiatieven om moeten gaan en dat we een passende oplossing voor iedereen moeten vinden?
3. Is het college het met Stadsbelang eens dat in een mogelijke tussenperiode – en daarmee bedoel ik: als ze nu moeten gaan aanvragen, in de vakantieperiode, is het mogelijk dat je pas eind januari de beslissing hebt, kortom: we moeten januari overbruggen – in ieder geval al wel gewerkt wordt om met terugwerkende kracht die sponsorregeling alsnog te laten gelden?

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Vanuit het college zal wethouder De Boer reageren op beide vragenstellers.

Wethouder De Boer: Dank u wel, voorzitter. Allereerst de communicatie. Het is alsof u mijn gedachten kunt lezen, want ik vind dat eigenlijk ook een heel goed idee. We zijn op dit moment bezig om voor de jaarwisseling alle inwoners nog een brief te sturen met hele duidelijke informatie over de tarieven, alle ins en outs, waar je op moet letten vanaf 1 januari, maar ook met alle regelingen die er zijn nog eens even in één goed overzicht, in begrijpelijke taal. Dat vinden we ook belangrijk, want onlangs hebt u de tarieven vastgesteld en daarover is nog niet gecommuniceerd. Dat gaan we in een brief doen, maar ook in de krant, dus daar gaan we zeker aandacht aan besteden.

De voorzitter: De heer Boutachkourt, graag kort.

De heer Boutachkourt: Dank u wel. Ik ben heel blij om te horen dat jullie daar al mee aan de slag zijn. Ik had stiekem ook gehoopt dat jullie al zo ver zijn. Een brief klinkt goed, de krant klinkt ook goed, maar niet iedereen leest natuurlijk de krant en niet iedereen zit op social media. Ik wil niet heel flauw doen en ook zeker niet in de uitvoering gaan zitten, maar misschien een video, of iets in klare taal, zou ook heel mooi zijn, dus neem het vooral ter inspiratie mee.

Wethouder De Boer: We nemen het ter inspiratie mee, voorzitter.
Dan de app. Daar hebben we het inderdaad eerder over gehad en heel eerlijk heb ik eigenlijk niet heel veel nieuws op dat vlak. We hebben destijds aangegeven dat we onze inwoners heel graag inzicht willen geven in hoe vaak zij een tik hebben op de ondergrondse container, wat ons betreft ook gewoon echt een onderdeel van het nieuwe beleid, dus dat staat ook niet ter discussie. Het bestuur van Waardlanden heeft daartoe opdracht gegeven. Ik heb eerder aangegeven dat eraan gewerkt wordt, maar dat het niet per 1 januari gereed is, maar later in ’24. Verder dan dat heb ik op dit moment even geen aanvullende update voor u.
De brief over de sponsorregeling hebt u terecht bij het college onder de aandacht gebracht. Het is inderdaad niet het signaal dat we willen afgeven aan onze maatschappelijke

organisaties, het was juist ook bedoeld om te laten zien “we staan naast u en we gaan u helpen, ook in deze grote verandering”. Het zijn ook veel organisaties die met vrijwilligers werken en het is totaal niet de bedoeling om die met de kerst aan het werk te gaan zetten in de hoop kans te maken op een regeling. Dat is volgens mij ook niet zoals we dat in het bestuur van Waardlanden hebben vastgesteld met elkaar. De brief is gisteren verzonden, ik heb hem vanmorgen zelf op mijn bureau gekregen en verder de hele dag in overleg gezeten, dus ik zou er eigenlijk heel graag eens even in willen duiken, om te kijken hoe dat nou precies zit, om dat even voor u te achterhalen. Dus met uw goedvinden zou ik daar graag even schriftelijk op willen terugkomen.

De heer Klein: Voorzitter, met uw goedvinden: kan de wethouder dan wel in ieder geval uitspreken dat het college daarin alles op alles gaat zetten, opdat er geen maatschappelijke initiatieven buiten de boot vallen en we in ieder geval gaan kijken in hoeverre we iedere instelling gewoon kunnen helpen, dus dat we niet een systeem krijgen waarbij je, als je te laat bent, pech hebt?

Wethouder De Boer: In mijn herinnering hebben we binnen Waardlanden een sponsorregeling vastgesteld, waarin voldoende budget was voor alle initiatieven die we in kaart hadden. Dat is wat mij betreft ook het uitgangspunt. Het zou gek zijn om het voor een paar te doen en een paar niet. Op het moment dat het tot hele hoge kosten leidt, moeten we er misschien nog eens naar kijken, maar wat mij betreft is het uitgangspunt: we gaan maatschappelijke initiatieven helpen in deze transitie, en daar is gewoon een goede regeling voor. Als dat voldoende is qua financiering, gaan we dat aankaarten, ook binnen het bestuur van Waardlanden.

De heer Klein: Voorzitter, dan zien wij de beantwoording van de vragen graag schriftelijk tegemoet.

De heer Boutachkourt: Voorzitter. Ik had er ook vragen over gesteld en fijn dat die ook grotendeels zijn beantwoord. Wat ik nog wel wil vragen, is of u misschien de toezegging zou kunnen doen dat u te zijner tijd, als u meer informatie heeft, bij ons zult terugkomen als het gaat om hoeveel maatschappelijke organisaties een aanvraag hebben ingediend. Verder deel ik het verzoek van de heer Klein om dan ervoor te zorgen dat geen maatschappelijke organisatie buiten de boot valt. Maar daar gaat u zich al hard voor maken, dus ik ben blij dat te horen.

Wethouder De Boer: Ik weet dat er een lijstje bestaat met het aantal, maar dat heb ik nu niet paraat. In de schriftelijke reactie zullen we dat meenemen.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Tekir: Voorzitter…

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Dank u wel. Nu het toch over Waardlanden gaat, zou ik dit moment graag willen benutten om een compliment te maken. Eerder is in deze raad gevraagd luierinzamelplekken te realiseren. Wij lazen van de week dat naast Waardlanden ook het

gemeentehuis als locatie is toegewezen. Heel mooi, en dank dat dat mogelijk is gemaakt, al betekent dat misschien wel dat binnenkort raadsleden met zakken vol naar de raadsvergadering komen, maar dat nemen we dan maar voor lief!

De voorzitter: Waarvan akte.

8. Hamerstukken

8.a Omgevingsplan (2023-888187)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

8b. Reglement van Orde van de gemeenteraad Gorinchem (2023-879027)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

8.c Aanwijzing functionaris Gegevensbescherming (2023-888002)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

8.d Startnotitie Woonzorgvisie (2023-890211)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

8.e Zienswijze begrotingswijziging 2023 Waardlanden (2023-887938)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

9. Bespreekstukken

9.a Initiatiefvoorstel D66 Opheffen geheimhouding notitie opvanglocaties COA (20231102)

De voorzitter: Dames en heren. We zijn aangekomen bij de bespreekstukken. Allereerst het initiatiefvoorstel van D66 met het onderwerp opheffen geheimhouding notitie opvanglocaties COA. In de raadsvergadering van 2 november is een amendement van dezelfde strekking behandeld en daar heeft uw raad over gestemd. Dit initiatiefvoorstel staat nu op de agenda en daarbij hebt u ook een RIB aangetroffen met betrekking tot de wensen en bedenkingen van het college inzake dit initiatiefvoorstel. Het lijkt mij goed om even focus aan te brengen. Het gaat hier over het al dan niet opheffen van de geheimhouding, het gaat dus niet over de opvang van asielzoekers, want daar hebben we al eerder met elkaar in de raad over gesproken en een besluit genomen. Ik wil graag allereerst de heer Tekir het woord geven.

De heer Klein: Voorzitter, mag ik wat dat betreft, hoe zeg je dat: een misschien wat vergezochte poging wagen? Ik weet niet hoever ik ga komen, maar ik wil het wel proberen. Over die geheimhouding hebben we ook al uitgebreid gediscussieerd tijdens de

sessie zelf, de raadsvergadering toen. Ik ben van mening dat daarin niet heel veel veranderd is en dat dat wat ons betreft een onnodig debat zou opleveren met betrekking tot het wel of niet opheffen van de geheimhouding. Ik wil niemand zijn spreektijd ontnemen, dus ik wil daar alle ruimte in bieden, maar eventueel wil ik voorstellen dat we gewoon gelijk doorgaan naar de stemming, maar die laat ik vooral bij u als voorzitter, alsook bij de initiatiefnemer van het initiatiefvoorstel.

De heer Schefferlie: Voorzitter, mag ik daarop reageren?

De voorzitter: Ja, natuurlijk. Vergadertechnisch is het zo dat er een voorstel op de agenda staat en het staat eenieder vrij om daarop een reactie te geven. De heer Klein heeft eraan herinnerd dat we dit gesprek al hebben gevoerd in de raadsvergadering van 2 november, dat heeft iedereen gehoord, en nu kan de heer Schefferlie spreken en daarna de heer Tekir.

De heer Schefferlie: Ik denk dat er iets niet klopt aan de redenering van de heer Klein. Toen is ook al geprobeerd om het eerst aan de orde te stellen en toen werd naar voren gebracht dat het college niet in de gelegenheid was geweest om daarop zorgvuldig een zienswijze te geven. Dat motief is ook meegenomen in de afwegingen ten aanzien van het amendement, dus pas nu kunnen we met een complete overdracht van zienswijzen door het college goed de discussie voeren, helaas nu pas, maar dat betekent dat we dat nog wel moeten doen ons inziens.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter. Ik sluit me aan bij uw oproep dat het bij een agendapunt aan iedere fractie is om af te wegen wel of niet het woord te voeren. Dit is de agenda voor vanavond en het staat eenieder vrij. Ik denk dat de vorige keer het agendapunt niet aan de orde kwam omdat de wensen en bedenkingen ontbraken. Nu zijn die binnen en is het kennelijk het juiste moment om dit te behandelen. Ik vind uw opmerking in die zin ook opmerkelijk; laat ik het daarbij houden.
Met uw goedvinden ga ik door met mijn bijdrage. De waarden van onze democratische rechtsstaat staan van dag tot dag volop in de maatschappelijke en politieke belangstelling. Ze zijn onderwerp geworden van het debat in Den Haag, maar ook hier vanavond in onze stad. In ons initiatiefvoorstel, samen met Democraten Gorinchem, doen wij een beroep op een van de fundamentele beginselen van onze democratie, letterlijk belichaamd in de term ‘openbaar bestuur’: het recht van eenieder op toegang van publieke informatie, een recht dat mede ontleend wordt aan artikel 110 van de Grondwet. D66 hecht dan ook grote waarde aan openbaarheid van informatie, aan een gemeente die eerlijk en transparant is, een overheid die keuzes uitlegt en daarover verantwoording aflegt aan de stad. Juist als het gaat om belangrijke besluiten, zoals de keuze voor een opvanglocatie voor asielzoekers, moeten alle feiten op tafel liggen, open en bloot toegankelijk voor iedereen. Wij verzoeken de raad om die duidelijkheid te verschaffen en om daarmee de rechten van Gorcumers te beschermen en ook te respecteren, maar vooral ook om verantwoording af te leggen over keuzes aan de inwoners van Gorinchem.
Voorzitter. We houden onze argumenten uit het initiatiefvoorstel overeind en de wensen en bedenkingen van het college maken deze niet anders. Een principieel verschil van

opvatting ligt op de loer en ik vermoed dat wij hier vanavond het college en de coalitiepartijen niet gaan overtuigen met rede, logica of toepassing van het recht. We vinden nog steeds dat de grond waarop het college geheimhouding heeft opgelegd niet in lijn is met de letter noch de geest van de wet. Een belangenafweging zoals de Wet open overheid vereist, ontbreekt evenwel. Maar ik zal die argumenten niet opnieuw uit de doeken doen. Wel wil ik graag nog een aanvullende vraag stellen aan het college, en wat ons betreft is dat ook de hamvraag bij de behandeling van dit agendapunt. Die is als volgt. Als het college daadwerkelijk overtuigd is dat oplegging van geheimhouding rechtmatig is, kan het dan toelichten waarom de volledige tekst van de notitie geheim is verklaard en niet alleen de tekstpassages waarin de zogenaamde concurrentie- en bedrijfsgevoelige informatie naar voren zou komen? Vraagt de wet niet per definitie om openbaring van die delen van de informatie?
Voorzitter. We wachten de reactie van het college af en doen tegelijkertijd een appel op de raad om een vuist te maken vanavond voor ons openbaar bestuur.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Van der Geest, CDA.

De heer Van der Geest: Voorzitter, dank u wel. Zoals de heer Klein al zei, hebben we het op 2 november al gedeeltelijk hierover gehad, niet helemaal specifiek alleen over dit onderwerp, maar over meer, en toen hebben we ook vol overtuiging voor het amendement gestemd dat destijds voorlag en ook voor de opvanglocatie in de Buys Ballotstraat. Over het voorstel en de wensen en bedenkingen ga ik eerst wat inhoudelijke punten maken. Allereerst het advies van de heer Schuwer, dat volgens mij ook al eerder bij de stukken zat. Dat sluit ook aan bij wat de Tekir zei, en die vraag wil ik toch wel nog een keer aan het college stellen: hebt u wel de juiste grondslag gebruikt? Want volgens mij had u artikel 87 van de Gemeentewet moeten gebruiken en niet artikel 5.1 lid 2.f van de Woo, en die bevestiging willen we graag hebben: hebt u op de juiste gronden de geheimhouding nu wel opgelegd? Wat ons betreft zit er, en ook de heer Tekir zei het al, onvoldoende belangenafweging in de wensen en bedenkingen. Het zou tot schade bij bedrijven kunnen leiden en we zien toch nog wel graag van het college zo in de eerste termijn die extra toelichting en die extra belangenafweging, die nou wel toe te lichten hier, en ook of er is gesproken met de bedrijven die mogelijk schade zouden kunnen lijden, of is dat een aanname die het college hier op het stadhuis gemaakt heeft, en zo ja, is dan ook álles bedrijfsgevoelig wat in die stukken staat, of slechts delen? Dat sluit eigenlijk aan bij de laatste opmerking die de heer Tekir maakte.
Eigenlijk, voorzitter, zien wij als CDA een juridisch rookgordijn ontstaan in de wensen en bedenkingen. We zien allesbehalve een maximale inspanning van dit college om zoveel mogelijk openbaar te maken wat openbaar gemaakt kan worden. En de kern van dit dossier, zeker met de snelheid die genomen is toen om het besluit te nemen, zeker met de beperkte participatie die er daardoor geweest is, is de vraag wat ons betreft: wat voor college wil het college zijn en welke steun geeft de coalitie daaraan?
Wij zien, nogmaals voorzitter, weinig inspanningen om te kunnen openbaren wat er is en dat doet de houding van de gemeente op dit dossier naar de inwoners – we zien ook weer bij de ingekomen stukken twee bezwaarschriften zitten op ons besluit dat genomen is –,

we zien er te weinig inspanningen van het college om zoveel mogelijk te openbaren wat er is en daar zien we nog graag een reflectie op van het college.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schefferlie, Democraten Gorinchem.

De heer Schefferlie: Voorzitter. De Wet open overheid, maar ook bijvoorbeeld de opkomst van de partij Nieuw Sociaal Contract zijn belangrijke illustraties voor het toenemende belang dat gehecht wordt om daar waar het kan open te zijn als overheid. Ik vind dat we een enorme misser maken door deze openheid niet te betrachten, terwijl dat bij ons, ja met de grootste fantasie eigenlijk, niet te begrijpen is, in de wetenschap van de kennis die wij wel hebben en die we niet mogen delen. Maar vanuit die kennis begrijpen we het extra niet dat het gewoon niet openbaar gemaakt is geworden, juist omdat het extra belangrijk is bij dit thema, omdat juist draagvlak en acceptatie gebaat zijn bij een afweging die mensen hebben kunnen volgen. Jammer dat vooral ook Stadsbelang – daar hopen wij elke keer weer meer van dan we krijgen – het ook weer achterwege laat om deze openheid met ons mee te realiseren, tenminste: zo vermoed ik op basis van de aftrap van de heer Klein. Ook wij zijn heel erg benieuwd of het college, zeg maar, ook heeft nagegaan bij de actoren die achter de locatie zaten in welke mate zij dat belangrijk vonden. Wij kunnen ons gewoon in vele gevallen niet voorstellen dat het zo is. En wat je dan nog vaak ziet, als er al informatie toch niet openbaar gemaakt zou moeten worden, ja, dan geldt het toch zelden voor zo'n heel document, waarvan werkelijk helemaal niks in de openbaarheid mag komen. Ik vraag me af waar de toets zit, zeg maar, binnen het college om hier heel scherp in te zijn en een goede afweging te maken. Wij hebben hem ernstig gemist en we zullen ons hiertegen blijven verzetten, want we zien het helaas ook als een cultuur die zich openbaart in dit college; daar komen we helaas in januari ook weer op terug. Vooralsnog wachten we eerst nog eens even af of deze avond verrassend genoeg toch goed afloopt door met elkaar het goede te doen en de stukken openbaar te maken.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Er zijn geen andere raadsleden die het woord wensen, stel ik vast. Dan zal vanuit het college wethouder Molengraaf een reactie geven.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dank u wel, voorzitter. Van een aantal kanten is gevraagd waarom de volledige tekst geheim verklaard is. Volgens mij hebben we de strekking van het stuk, dat is de essentie, gedeeld. In B&A was gevraagd om de lijst te mogen inzien en na overleg met het COA hebben we aangegeven dat we de lijst onder geheimhouding ter inzage wilden leggen voor de raad, ervan uitgaande dat u daarmee voldoende inzicht had – want die behoefte was er – om te kunnen beoordelen welke locaties er zijn gewogen en u in uw volksvertegenwoordigende rol daarmee de afweging goed kon maken. De strekking van het stuk is bespreekbaar geweest: dat in grote lijnen locaties om een aantal redenen zijn afgevallen. In de zienswijze van het college kunt u zien welke grondslagen gebruikt zijn. Onder het kopje 'Geheimhouding' wordt artikel 87 genoemd, waarin bepaald wordt dat geheimhouding opgelegd kan worden, en om geheimhouding op te leggen dient sprake te zijn van een uitzonderingsgrond – het artikel in de Woo. Volgens mij hebben we allebei die artikelen benoemd en gebruikt. Wij hebben

nog niet gesproken met bedrijven om te vragen hoe zij erin staan, eerlijk gezegd omdat ik dacht: nou, als dat nodig is, gaan we het dan doen.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Ik vind het best wel ongelooflijk om dit te horen: als het nodig is, gaan we dat misschien eens een keertje doen U hebt toch al kunnen vernemen dat een belangrijk deel van de gemeenteraad er totaal niks van begrijpt dat die openbaarheid er al niet was. Derhalve was het toch zeer logisch geweest, en eigenlijk gewoon ook moreel noodzakelijk, om bij die bedrijven na te gaan van: goh, ziet u nou eigenlijk wel een belemmering, die wij op een of andere manier wel zien, maar ziet u die ook? Want anders kunnen we het namelijk gewoon openbaar maken. Het gaat er namelijk niet over, voorzitter, of wij die afweging goed kunnen maken, de mensen willen het ook kunnen begrijpen in de stad.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat is uw opvatting, dat een belangrijk deel dat vindt. Ik heb op 2 november gemerkt dat er geen meerderheid was om de geheimhouding. op te heffen. We zullen vanavond zien hoe dat nu is.

De heer Schefferlie: Dus u vond het, wetend hoe net iets minder dan de helft van de gemeenteraad erover dacht, niet nodig om eens bij die bedrijven te toetsen of ze het eigenlijk wel erg vinden?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik heb geredeneerd dat, als een meerderheid in de gemeenteraad zou vinden dat de geheimhouding opgeheven zou moeten worden, ik dan bij de bedrijven zou gaan vragen: wilt u dat uw gegevens openbaar worden of niet? Want dat is volgens mij de volgorde waarin je dat doet. Wij hebben aan de voorkant beoordeeld dat er belangen in staan, waardoor wij geheimhouding meenden te moeten opleggen. Dat is de volgorde zoals het gegaan is.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Als dat al zo was, wat wij dus betwijfelen met kennis van deze informatie, dan blijft de vraag overeind of dat ook werkelijk geldt voor alle locaties. Daar wil ik ook graag antwoord op.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik probeer even uw vraag goed te begrijpen...

De heer Schefferlie: Ik zal hem verduidelijken. Stel dat we van één of enkele locaties zouden vinden, ondanks dat we het niet getoetst hebben bij de actoren zelf, dat we dat niet openbaar kunnen maken om bepaalde redenen, dan is mijn vraag: maar dat geldt misschien niet voor alle locaties die bekeken zijn en waarom zijn die dan ook geheim gebleven? Met andere woorden: u had wel een deel openbaar kunnen maken dan.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Wij hebben gemeend de hele lijst geheim te moeten verklaren, omdat je anders ook een hele rare discussie krijgt. Je gaat dingen uit de context trekken. Dit is het besluit wat wij gemeend hebben te moeten nemen In de zienswijze geven wij aan op welke gronden we dat gedaan hebben. Ik begrijp dat u het er niet mee eens bent, op 2 november was dat ook heel duidelijk. De heer Tekir concludeerde dat we een principieel verschil van opvatting hebben, ja, dat lijkt me duidelijk.

De heer Tekir: Voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen “wij hebben gemeend dat het niet ten dele openbaar zou kunnen”. Wat mij daarin verbaast is dat wij als bestuursorgaan niets hoeven te ménen, wij hebben iets uit te voeren. Dat is de Wet open overheid en die wet is heel strikt omgeven met grondslagen op basis waarvan wordt bepaald of informatie wel of niet geheim verklaard mag worden, vandaar dat die vraag heel relevant is. Stel dat de grondslag terecht is, dat concurrentiegevoelige informatie als geheim bestempeld moet worden, dan is het niet aan u, voorzitter, en via u aan het college, om te menen dat dat toch volledig geheim verklaard moet worden. Zo werkt die wet niet. Of ziet de wethouder dat anders?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Wij hebben als college hierop tweemaal juridisch advies gevraagd, dit is het advies dat wij gekregen hebben en dat volg ik op. Ik ben geen jurist, wij vragen advies aan onze jurist en dit is het advies, dat wij in de zienswijze hebben verwerkt. Dat we het niet eens zijn, lijkt me ook evident.

De heer Tekir: Voorzitter. Ik denk dat dit echt verder gaat dan de vraag of we het hierover wel of niet met elkaar zijn. Dit gaat over een wet die grondslagen heeft meegegeven op basis waarvan je strikt kunt bepalen: dat is wel of niet geheim.
Maar ik wil nog even terugkomen op de terechte vraag van de heer Schefferlie: of aan de ondernemers wel of niet gevraagd had moeten worden of de informatie vertrouwelijk is. Maar ik denk dat het college daar eigenlijk al antwoord op geeft. Er is namelijk een uitzonderingsgrond in de Woo, die bepaalt, en ik citeer: “Bedrijfs- en fabricagegegevens die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld”. Dat is artikel 5.1 lid c. Het college geeft heel duidelijk aan niet te hebben gekozen voor die grondslag. Er is dus geen sprake van dat ondernemers ons vertrouwelijke informatie hebben medegedeeld. U kunt het achteraf nog wel een keer vragen, maar dat is niet het geval. Of ziet u dat anders?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat is wat u vindt. Ik houd me bij het advies dat wij gekregen hebben en dat is in de zienswijze opgenomen.

De heer Tekir: Maar er is een grondslag die betrekking heeft op het feit dat ondernemers u vertrouwelijke informatie mededelen. U voert die grondslag niet op, dus dat is niet aan de orde. Er is geen vertrouwelijke informatie medegedeeld aan de gemeente, anders had u dat als grondslag opgevoerd.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Maar wel gevoelige informatie, en dat is volgens mij de grondslag die wij opgevoerd hebben. Nogmaals: ik ben geen jurist. De zienswijze is de zienswijze, dat is het advies dat wij gekregen hebben, dat is wat ik volg en als de raad daar anders over denkt, hoor ik het graag, maar dit is waar het college aan vasthoudt.

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Voorzitter. Het gaat hier over ontzettend veel artikelen, wetten en zo. Ik ben geen jurist en geen specialist daarin, maar we weten allemaal dat er ook een soort fatsoen is. Als je als bestuurder gaat praten in de stad met het bedrijfsleven, op zoek naar een locatie voor een AZC, wordt er ook gesproken wordt over bedragen en dergelijke. Ik heb trouwens de stukken niet gezien, dus ik kan er rustig over praten. Het bedrijfsleven

heeft er moeite mee dat dat op straat komt te liggen en het bedrijfsleven moet kunnen rekenen op een betrouwbare overheid, ook al is die lokaal.

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Mag ik mevrouw Hamann dan eens het volgende vragen. Het is dan toch logisch om die bedrijven op z'n minst te vragen of ze het erg vinden dat we dat delen? Misschien zitten er wel andere actoren bij, weet je wel, voor wie dit überhaupt niet kan spelen. Het is ze niet eens gevraagd, dat kunt u toch niet goed vinden?

Mevrouw Hamann: Voorzitter. De heer Schefferlie doet heel verontwaardigd. Als je een goede bestuurder bent, heb je misschien wel dagelijks contact met allerlei bedrijven en organisaties in de stad. Dan ga je toch niet elke keer vragen: joh, mag dit allemaal naar buiten, mogen we dit eventjes lekker publiceren? Dat is toch niet de gewone gang van zaken?

De heer Schefferlie: Dat ga je niet elke keer vragen, maar wel één keer als het zo belangrijk is. En dan zeg je niet van: ja, ik heb nu helemaal een juridisch advies gekregen. Juist in dit tijdvak, waarin elke burger zich druk maakt om openbaarheid van bestuur, ga je toch niet zeggen: wij hebben juridisch advies gehad, voor de rest hoeven we er moreel niet naar te kijken. Dit is een blunder van Gorinchem en precies de reden waarom mensen helemaal afhaken in hun vertrouwen in het openbaar bestuur.

Mevrouw Hamann: Nou voorzitter, bij dat vertrouwen kan ik me wel iets voorstellen, want in het verleden is het regelmatig voorgekomen dat er over AZC's werd gesproken en dat helemaal niemand wat wist, ook wij niet als raadsleden.

De heer Schefferlie: Nou haalt u weer allerlei dingen uit de hoge hoed waarvan niemand weet waar u het precies over heeft.

De voorzitter: Precies, laten we dat maar even niet doen. Volgens mij hebben we de eerste termijn hiermee gehad. Is er behoefte aan een tweede termijn?

De heer Tekir: Voorzitter, mag ik nog een slotvraag stellen voordat we de tweede termijn ingaan?

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Tekir: De grondslag is dus, wat we daarvan ook vinden, het beschermen van concurrentiegevoelige informatie. De hele simpele vraag die ik heb is: meent het college dat de notitie volledig bestaat uit concurrentiegevoelige informatie, ja of nee?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nee, dat meent het college niet. Wij hebben op verzoek van uw fractie in B&A aangegeven dat wij de lijst onder geheimhouding ter inzage zouden leggen. Dat is wat het is. Dat is toen geaccepteerd en daaruit is dit hele debat voortgekomen, Maar dat is waarom dit zo is.

De heer Tekir: Dank u wel voor het heldere antwoord. Maar als het antwoord 'nee' is, dus dat die hele notitie niet alleen maar uit concurrentiegevoelige informatie bestaat, dan kunnen wij niet anders concluderen dan dat slechts enkele passages gelakt zouden moeten

worden en niet het hele document geheim verklaard. Een andere conclusie valt niet te trekken.

De voorzitter: Waarbij ik als voorzitter voor het volledige plaatje nog wel even wil opmerken dat ik net de wethouder ook heb horen zeggen dat de strekking van een aantal afwegingen wel in de openbaarheid is gebracht. Die nuance moeten we wel even met elkaar betrachten.

De heer Tekir: U reageert nu vanuit het college, begrijp ik?

De voorzitter: Ik vind het vooral belangrijk dat we niet selectief shoppen in elkaars reacties, maar dat we goed luisteren naar de bijdragen van eenieder.

De heer Schefferlie: Maar, voorzitter, het gaat helemaal niet om de strekking, het gaat om de achtergronden van die strekking. Die willen de mensen kunnen begrijpen. Ik weet niet of u nu als voorzitter van de raad, of namens het college intervenieert, maar ik begrijp er echt helemaal niks van.

De heer Tekir: Voorzitter. Ik wil hierop ook reageren, want u neemt nu het woord over van de wethouder en daarmee komt u in een debat terecht…

De voorzitter: Nou, ik denk het niet. Ik probeer even samen te vatten waar we aan het einde van de eerste termijn zijn, waarbij ik een aantal elementen even combineer. Vervolgens is het aan u om in tweede termijn, voor zover u die natuurlijk wenst, opnieuw uw reactie te geven.

De heer Tekir: U brengt een element in en daar wil ik graag op reageren. Als de strekking van die informatie al aan de orde zou zijn gekomen – en volgens mij hebben we alle zorgvuldigheid betracht om dat juist niet te doen, want dat is een strafbaar feit – het ging er natuurlijk primair om dat er een aantal locaties zijn onderzocht en je wilt van die adressen, gebouwen, gronden weten waar het om gaat en zolang dat niet bekend wordt, kun je die afweging niet maken. Die afweging is vorige keer ook niet gemaakt. Het gaat dus helemaal niet om de strekking, het gaat erom dat mensen weten: wat was de keuze, welke locaties hadden wij op tafel liggen en waar hebben we voor gekozen? Die afweging is in het geheel niet gemaakt.

De voorzitter: Het is prima dat u dat inbrengt, dat hebt u een- en andermaal gedaan en het is uw goed recht om dat te doen. Het is belangrijk in het debat dat alle zienswijzen hier aan de orde komen op een goede manier. Ik kijk even rond. Is er behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw De Groot: Voorzitter. Ik verzoek u om een schorsing van een minuut of vijf.

De voorzitter: Akkoord. De vergadering is voor vijf minuten geschorst (20.30 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (20.38 uur).

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering. We starten met de tweede termijn. Het woord is allereerst aan de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Het gaat hier in essentie om een van de fundamentele beginselen van ons openbaar bestuur, namelijk openbaarheid van informatie, en dan moet het mij echt van het hart dat het mij des te meer zorgen baart hoe teleurstellend de reactie van het college is, die ons vooral het gevoel geeft de Woo uit te voeren naar eigen interpretatie en niet naar de letter van de wet. Het is heel simpel, je hoeft er geen jurist voor te zijn en je hoeft er ook niet voor gestudeerd te hebben: op het moment dat je je baseert op geheimhouding en je geeft aan dat dat gebeurt vanwege concurrentiegevoelige informatie, dan leg je enkel geheimhouding op op dat stukje. De rest is per definitie openbaar. De notitie bevat namen van locaties en iedereen kan toch bedenken dat alleen het noemen van locaties niet concurrentiegevoelig is. Laten we Stadhuisplein 1 nemen, dit gebouw. Als dit gebouw in die notitie had gestaan, kunnen we toch niet zeggen dat dat adres concurrentiegevoelige informatie biedt? Ik vind echt, en dat baart me zorgen, dat we ons op een hellend vlak begeven door wetten en regels te interpreteren zoals het uitkomt. Dat is zeer teleurstellend, en ik vind ook jammer, want het had zoveel makkelijker gekund als we nu tot de conclusie waren gekomen van: joh, gelooft u ons nou maar, die grondslag is terecht, maar laten we dan dat deel van de notitie zwart lakken en de rest openbaar maken, geen schimmigheid, openbaarheid, en laten zien dat we niks te verbergen hebben. We hoeven hier niet de discussie over de locatiekeuze opnieuw op te starten, maar ik denk toch dat er ons alles aan gelegen is – de heer Schefferlie sprak van vertrouwen en de kloof richting inwoners – dat we achteraf kunnen aantonen dat de keuze die we hebben gemaakt voor de Buys Ballotstraat een goede keuze is geweest, als de coalitie daar zo van overtuigd is. Dus ik vind het een zeer gemiste kans. Het blijft voor ons onduidelijk waarom de volledige notitie geheim moet blijven.
Rest mij nog één slotvraag. De wethouder sprak over een juridisch advies. Was dat nou een intern of een extern juridisch advies dat u heeft meegewogen in uw wensen en bedenkingen?
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer van der Geest.

De heer Van der Geest: Voorzitter, ik doe het even vanaf deze plek, want het zijn twee korte punten. Eén betreft de wensen en bedenkingen. De wethouder gaf in antwoord op de vraag of het nou artikel 87 van de Gemeentewet moest zijn, of de Woo, aan dat ze allebei staan genoemd, maar als ik even de letter van de wensen en bedenkingen van het college bekijk, staat in het besluit van 10 oktober 2023 dat het college geheimhouding heeft opgelegd op grond van artikel 5.1 lid 2 onder f van de Woo, en dat is onvoldoende juridische grond, dus op het risico dat de wethouder zo reageert dat ze geen jurist is, vind ik dit wel een risico dat het college heeft genomen. Als dit echt de juridische onderbouwing is, is de juridische onderbouwing onjuist geweest van de opgelegde geheimhouding door het college. Ik ben benieuwd of de wethouder daarop in tweede termijn terug wil komen, of dat dat later schriftelijk kan komen, of dat de wensen bedenkingen onvolledig zijn op dat punt.

Verder vinden we het jammer dat we aan de beantwoording van de wethouder namens het college merken dat er geen maximale inspanning geleverd is om zoveel mogelijk openbaar te maken, zoveel mogelijk eventueel zwart te lakken van de notitie om zoveel mogelijk te kunnen openbaren. Het heeft ons destijds al beperkt in de participatie in de gesprekken met inwoners die daarom vroegen en we zien het nu weer. Dus in plaats van een plus van een sterke overheid die zich wil verantwoorden omdat ze achter haar eigen besluit staat, zien we eigenlijk een volgend krasje.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot, PvdA.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Als fractie hebben we het al vaak en uitvoerig over dit initiatiefvoorstel gehad, niet alleen vandaag, maar ook meerdere malen daarnaast, en dat heeft ertoe geleid dat 1/3de van de fractie het niet met ons standpunt eens is. Laten we vooropstellen dat we het allemaal belangrijk vinden dat er zoveel mogelijk in openbaarheid gebeurt, maar in dit geval vonden we het wikken en wegen, want we zijn er wel van overtuigd dat het college hier de professionele bestuurders zijn, met de steun van professionele juristen, en dat daarom de wensen en bedenkingen ook juridisch kloppen. Daarin kun je van mening verschillen, maar wij hebben dat vertrouwen. Wij geloven dat er naar eer en geweten is geantwoord door het college. En hoewel het een lastig besluit was, zal dus 2/3de van onze fractie tegen het initiatiefvoorstel stemmen en één iemand voor.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schefferlie, Democraten Gorinchem.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Als we het heel simpel afpellen, dan is niet de moeite genomen om de betrokken actoren te raadplegen of de geheimhouding voor hen überhaupt wel zo spannend is en er is ook niet gekozen om al die informatie waarvoor dat niet geldt, wel openbaar te maken. Met andere woorden: op de meest gemakkelijke, onhandige manier lijken we er ons hiermee nu vanaf te maken, en dat is gewoon zeer spijtig. Het is precies wat we niet moeten doen in deze tijd. Ik heb de wethouder horen zeggen “nou ja, we hebben juridisch advies”, alsof we dat blind volgen; we hoeven zelf geen morele temperatuur te meten, zeg maar, in wat we doen. Wij vinden dat gewoon ontzettend jammer. Wat kan ik hier nou eigenlijk nog doen? Het enige wat ik nog kan zeggen is dat bijna de helft van de gemeenteraad – nu iets minder, want de Partij van de Arbeid denkt wat verdeeld, maar het is nog steeds wel een groot deel van de raad – het heel belangrijk zou vinden om ons op die manier te kunnen verantwoorden in de stad, door het wel openbaar te maken, en dan ga je, denk ik, niet als bestuurder zeggen: ja, maar een meerderheid van de raad vindt het niet nodig. Sommige zaken gaan niet over een meerderheid of een minderheid. Je kunt het best aanvoelen, temeer als je gewoon weet dat een deel van de informatie sowieso wel openbaar gemaakt kan worden, en we hebben nog niet eens getoetst of die ondernemers het erg vinden. Ik zou daarom zeggen: ga uw huiswerk nog eens overdoen, krab nog eens heel goed achter uw oren, want je kunt sommige dingen gewoon maar één keer goed doen. Dat hebben we ook gezien in de bijeenkomst bij Van der Valk, waar het college halverwege afwezig was. Doe dit dan in ieder geval nog wel goed, zodat er in ieder geval wat begrip zou kunnen ontstaan over de keuze, hoewel ik juist denk van niet: dat de openbaarheid juist teweeg zou brengen dat er

nog minder begrip is voor het besluit dat is gevallen, maar dan is het in ieder geval wel openbaar en bekend.
Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog? Niet het geval. Dan nog even de tweede termijn namens het college. Het woord is aan wethouder Molengraaf.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter, dank u wel. Als ik het goed heb, heb ik één vraag gehoord, namelijk of het juridisch advies intern of extern was. Het juridisch advies is tot tweemaal toe intern ingewonnen en tot tweemaal toe hebben wij hetzelfde advies gekregen.

De heer Schefferlie: Behalve een concrete vraag is er ook een soort appel gedaan, namelijk: u hebt tot nu toe niet de moeite genomen, maar zou u niet als alsnog eens even na kunnen gaan bij de desbetreffende actoren of het nou wel zo erg voor hen is om die informatie vrij te geven?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Ik heb in eerste termijn al aangegeven wat volgens mij een logische volgorde is waarin wij het hebben aangevlogen. In B&A is gevraagd de lijst in te zien, in overleg met het COA hebben we die onder geheimhouding willen verstrekken en daarmee is toen ingestemd. Ik heb geen noodzaak gezien om die bedrijven te benaderen. Op het moment dat de lijst geheim is, hoef je niet na te gaan bij bedrijven of ze het erg zouden vinden om. Ik heb steeds gezegd: op het moment dat de raad daar in meerderheid om vraagt, gaan we naar de bedrijven toe en gaan we kijken wat afgelakt moet worden en wat niet. Ik heb steeds geproefd dat daar geen meerderheid voor is en ik ga niet op eigen houtje denken: ja, maar het is wel een grote minderheid, dus laat ik het dan toch maar doen. Volgens mij krijg ik de opdrachten van de raad en daar houd ik me aan.

De heer Van der Geest: Maar voorzitter, dit is precies de kern waarom we van een Wob naar de Woo zijn gegaan. Toen de Wob gold, werd het openbaar als het gevraagd werd, als het 'gewobd' werd. De Wet open overheid bepaalt dat alles openbaar is, tenzij het niet anders kan. De denkwijze die het college nu neerzet, van "ik zie geen noodzaak om het toch openbaar te maken", is precies niet wat we volgens landelijke wetgeving hebben veranderd de afgelopen jaren.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Daar ben ik het niet mee eens. Volgens mij hebben we in de raad een debat gevoerd en heb ik geen opdracht van de raad gekregen om de geheimhouding eraf te halen. Wij hebben met redenen omkleed die geheimhouding opgelegd. Dat staat in de zienswijze. Ik kan het allemaal nog een keer herhalen, maar dan verval ik in heel veel herhalingen. Wat mij betreft is dit wat u als antwoord krijgt.

De heer Van der Geest: Voor mij wordt nu wel heel helder wat de denklijn is van het college, namelijk: we beginnen met wat we niet openbaar hoeven te maken, wat geheim kan blijven volgens het college, dat houden we geheim, tenzij een meerderheid van de raad ons oproept. Dat is niet de kern van de Wet open overheid, die is namelijk dat we zoveel mogelijk moeten openbaren en daar verantwoording over afleggen als gemeente. Er staan inderdaad afwijzingsgronden in waar je de belangenafweging kunt maken om

iets niet openbaar te maken, en die kunnen gevolgd worden om iets deels te anonimiseren of helemaal te anonimiseren, maar dat is niet wat hier gebeurt onder dit college.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik heb zojuist de volgorde aangegeven hoe het gegaan is en daar blijf ik bij.

De heer Tekir: Voorzitter…

De voorzitter: De heer Tekir. Ik wil iedereen wel oproepen alleen nieuwe elementen aan te voeren voor de discussie, want we hebben nog meer agendapunten te behandelen.

De heer Tekir: Dank u wel. Het nieuwe element is het antwoord op de vraag die ik heb gesteld. Ik vroeg: was het advies intern of extern? Ik begrijp tot twee keer toe intern en dus niet extern. Dat vind ik toch een gemiste kans, want het juridisch advies dat er aanvankelijk lag berustte al op geheimhouding, dus om dan dezelfde jurist te vragen of hij of zij zijn werk goed heeft gedaan, vind ik best opmerkelijk, en een gemiste kans dat daar niet even een second opinion naast is ingezet. Wij hebben dat in de voorbereiding van het initiatiefvoorstel wel gedaan door de autoriteit op dit gebied, Olaf Schuwer – de heer Schefferlie refereerde daar al aan – te vragen naar de toepassing van deze grondslag en het antwoord was kraakhelder: de grondslag die is gehanteerd is hier niet voor bedoeld. Dat is voor ons leidend bij de stemming vanavond en ik hoop dat het college hier echt lering uit zal trekken voor het vervolg, want anders zitten we echt op een hellend vlak als het gaat om openbaren van informatie.

De voorzitter: Als laatste de wethouder, voor zover nog nodig.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik heb geen vraag gehoord. Ik heb kennisgenomen van de stelling van de heer Tekir en kan daarop antwoorden dat ik het er niet mee eens ben en dat ik het advies volg zoals ik het krijg.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we nu twee termijnen gehad en kunnen we overgaan tot stemming. Het initiatiefvoorstel is te besluiten om de geheimhouding op de notitie opvanglocaties Gorinchem, gedateerd 3 juli 2023, van het Centraal orgaan opvang asielzoekers op te heffen. Wenst iemand nog een stemverklaring af te leggen? De heer Koçak.

De heer Koçak: Dank u wel, voorzitter. Ik ga voorstemmen omdat ik twee redenen heb. De eerste is: de volledige afweging is in mijn ogen niet goed genoeg toegelicht. De tweede is persoonlijk: ik zie geen enkel nadeel voor de gevolgen van openbaarheid.

De voorzitter: Dan breng ik nu het initiatiefvoorstel in stemming.

Het initiatiefvoorstel wordt in stemming gebracht en met 14 tegen 9 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, Koçak, Kuijten, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir, Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Bahlmann, mw. De Groot, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, Oostrum, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Van 't Westende-de Bijl.

9.b Vaststellen Omgevingsvisie Gorinchem 2030 Stad in balans (2023-887642)

De voorzitter: Dames en heren. Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking, een majeure stelselwijziging binnen de Nederlandse ruimtelijke ordening. Een basisdocument daarvoor, een van de kerninstrumenten, is de omgevingsvisie. Het voorstel is om de omgevingsvisie, die met een uitgebreid participatietraject tot stand is gekomen, vast te stellen. Er hebben zich een aantal sprekers gemeld en ik wil beginnen met de heer Tekir van D66.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Ik zal niet meer uitgebreid ingaan op de omgevingsvisie zelf die u zojuist al aftrapte, want in B&A hebben we die al uitgebreid besproken en vanavond staat volgens mij vooral in het teken van voorstellen uit deze raad. Zoals u weet, hebben wij in B&A aangekondigd te zullen werken aan een voorstel om woningbouw op Gorinchem-Noord te verkennen. En, voorzitter, dat is niet voor niets. Het woningtekort is een van de grootste opgaven waarvoor we de komende tijd aan de lat staan. We kennen allemaal wel voorbeelden van Gorcumers die de stad noodgedwongen moeten verlaten omdat ze hier geen woning kunnen vinden, zoals starters die het ouderlijk huis willen verlaten, of jonge stellen die een gezinnetje willen stichten, maar ook ouderen die ongewild de doorstroming belemmeren vanwege het gebrek aan seniorenwoningen. Een voor een praktijkvoorbeelden die het woningtekort pijnlijk blootleggen.
Voordat ik daarop inga, lijkt het me goed uw raad in alle openheid mee te nemen in de totstandkoming van onze voorstellen. Ze zijn al rondgestuurd: een amendement en een motie. We hebben namelijk de voorbereiding zo zorgvuldig mogelijk willen doen. In de aanloop naar deze vergadering is daarvoor ambtelijke bijstand gevraagd, met als doel de voorstellen die we doen ook te laten passen in het verdere proces van de omgevingsvisie. We hebben er immers niets aan als allerlei goedbedoelde ideeën in de praktijk alsnog sneuvelen. Die bijstand is adequaat en met verve geleverd, waarvoor vanaf deze plek een dankwoord. Het heeft ons een drietal inzichten opgeleverd die ik met u wil delen en die we overigens ook gisteravond met een aantal woordvoerders uit deze raad hebben besproken, op onze uitnodiging. Dat was wat ons betreft een zinvol gesprek, mooi om op die manier ook met de benen op tafel van gedachten te wisselen.
Die drie inzichten zijn in het kort als volgt. Allereerst. Als we woningbouw in het buitengebied willen verkennen, is het raadzaam om de potentie in het hele buitengebied te verkennen, dus niet alleen beperken tot Noord. Hoewel Noord de meeste potentie lijkt te hebben op papier, hebben wij dit advies wel ter harte genomen, zodat er een bredere afweging kan worden gemaakt als die verkenning is afgerond.
Het tweede inzicht. Woningbouwplannen bestaan idealiter naast elkaar, zodat je als het ware een treintje creëert dat niet stil komt te staan als bestaande plannen opdrogen. Het is dus raadzaam om tijdig te anticiperen op de toekomstige woningbehoefte, en dat kan heel goed met een verkenning. Het is goed te beseffen dat we met die verkenning die we voorstellen niet zeggen “we gaan vanaf nu daar en daar bouwen”. Nee, we brengen de mogelijkheden in beeld, zodat alle opties op tafel liggen als die behoefte zich voordoet.
Dan het derde inzicht. Het uitgangspunt om binnen de stadsgrenzen te bouwen hoeft niet te betekenen dat we niets kunnen doen in het buitengebied, maar een al te rigide keuze kan dat wel bemoeilijken. Het is daarom raadzaam om de scope te verruimen. Ja,

uitbreiding binnen de huidige stad is nog steeds het uitgangspunt – dat beamen we ook in het amendement –, tegelijkertijd weten we nu al dat we niet oneindig kunnen inbreiden. Het houdt een keer op en dan moeten we de bakens ook kunnen verzetten.
Voorzitter. Bij dit alles is het van belang om te bouwen, te *blijven* bouwen zou ik willen zeggen, voor de behoefte. Dat die behoefte er voorlopig nog wel is, behoeft denk ik geen uitleg, ook niet bij de provincie die nota bene zelf een stevige ambitie heeft uitgesproken met 230.000 extra woningen tot en met 2030. We hebben op het vlak van woningbouw. met Zuid-Holland de meest ambitieuze provincie van alle provincies in Nederland. En Zuid-Holland wil daar tussen 2030 en 2040 ook nog eens 60.000 woningen bovenop toevoegen. Kortom, met het verkennen van nieuwe bouwgronden helpen we niet alleen onze eigen inwoners, maar helpen we ook de provincie om haar ambities te realiseren. Ik zou zeggen tegen de provincie: het is een offer you can't refuse!
Zoals u heeft gemerkt, dient D66 vanavond mede namens de Partij van de Arbeid, CDA en Democraten Gorinchem een amendement en een motie in. En nog even voor de vorm: waarom twee voorstellen, zult u zich misschien afvragen? Dat is eigenlijk om de simpele reden dat daarmee de besluitvorming eenduidig blijft. Met het amendement creëren we eigenlijk een haakje om de verkenning in het buitengebied te kunnen starten en met de motie roepen we daar volgens daadwerkelijk toe op. Het zijn dus eigenlijk twee voorstellen in dezelfde strekking.
Dan voorzitter. Ik nader een einde, maar de verleiding is natuurlijk groot om iets te zeggen over de kansen op Gorinchem-Noord. En misschien wist u dat nog niet, maar ik laat me graag verleiden. Laten we realistisch zijn. Ik heb hier het plaatje van Gorinchem-Noord niet bij me, maar als je kijkt naar het buitengebied, biedt Gorinchem-Noord de meeste potentie voor woningbouw; denk aan starterswoningen, huurwoningen, betaalbare koopwoningen, et cetera. Als je je alleen zou richten op het deel ten oosten van de Vlietskade, zou je daar meer dan 2200 woningen kunnen realiseren als je uitgaat van de normeringen op de Arkelsedijk. Ik zeg niet dat je daarvan uit zou moeten gaan, het kan meer of minder, maar om even de potentie in beeld te brengen, en wat Noord bovendien nog interessanter maakt, is de koppelkans met de gemeente Molenlanden. Als Molenlanden mee zou doen, kun je deze aantallen verdubbelen en creëer je een stedelijke contour tussen Gorinchem en Arkel, iets waar de provincie ook warm van wordt. En niet te vergeten: voorzieningen zoals een station Gorinchem-Noord, die nu onmogelijk lijken, komen dan misschien wel binnen handbereik door de opbrengsten uit de grondexploitatie, en überhaupt verstevigt een schaalsprong de basis voor onze stedelijke voorzieningen, zoals een theater, een zwembad, maar ook het ziekenhuis. Al die voorzieningen krijgen een veel stevigere basis, als we maar groter durven denken. En ik zou u via de voorzitter daarom willen verleiden: laten we groots denken en samen een kleine stap vooruitzetten door de kansen voor de toekomst van Gorinchem te vergroten.
Dank u wel.

Amendement A01: Woningbouw in het buitengebied
Ondergetekenden stellen voor paragraaf 4.1 uit de Omgevingsvisie Gorinchem 2050 als volgt te amenderen:

Was	Wordt
Gorinchem maakt tot 2050 binnen de huidige stadsgrenzen ruimte voor nieuwe woningen gecombineerd met werken, voorzieningen en	Gorinchem maakt de komende jaren ruimte voor nieuwe woningen gecombineerd met werken, voorzieningen en een goede

een goede bereikbaarheid zoals eerder benoemd in hoofdstuk 3.	bereikbaarheid zoals eerder benoemd in hoofdstuk 3. Hierbij is uitbreiding binnen de huidige stad (ook wel stedelijke contour of BSD) uitgangspunt. Wel willen we alvast in beeld brengen welke mogelijkheden we buiten de stedelijke contouren hebben, om daarmee vroegtijdig te kunnen anticiperen als blijkt dat de uitbreiding binnen de huidige stad onvoldoende is voor de groeiende woningvraag in Gorinchem en in de regio.
Hierbij geldt als uitgangspunt het doel 'No Net Land Take' dat de Europese Commissie voor 2025 heeft gesteld.	Hierbij richten we ons zoveel mogelijk op het doel 'No Net Land Take' dat de Europese Commissie voor 2025 heeft gesteld.
De ambitie van Gorinchem om alleen binnen de stadsgrenzen woningen te ontwikkelen sluit hierbij aan.	De ambitie van Gorinchem om in eerste instantie binnen de stadsgrenzen woningen te ontwikkelen sluit hierbij aan.

Ilhan Tekir, D66
Paulien de Groot, PvdA
Paul Kuijten, CDA
Pierre Schefferlie, Democraten Gorinchem

Motie M01: Verken woningbouw in de buitengebieden
Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:
- een verkenning te starten naar de (on)mogelijkheden voor woningbouw buiten de stedelijke contouren (waaronder Gorinchem Noord, Gorinchem Oost en Gorinchem Noord-Oost) in aanvulling op de bestaande woningbouwplannen, zodat we op tijd nieuwe ontwikkelingen kunnen voorzien en kunnen voorbereiden;
- daarbij rekening te houden met eventuele aanvullende voorzieningen die benodigd zijn om deze groei mogelijk te maken;
- daarbij eventuele meekoppelkansen met omliggende gemeenten in beeld brengen en denken vanuit het belang voor de stad én de regio;
- hierover te rapporteren aan de gemeenteraad bij het gereedkomen van de gebiedspaspoorten die betrekking hebben op de gebieden buiten de stedelijke contouren.

Ilhan Tekir, D66
Paulien de Groot, PvdA
Paul Kuijten, CDA
Pierre Schefferlie, Democraten Gorinchem

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Kuijten van het CDA. Het is een maidenspeech en we weten allemaal wat dat inhoudt: geen interrupties. Ik zeg het nog maar even.

De heer Kuijten: Voorzitter, geachte leden van de raad. Het doet mij genoegen om voor een bepaalde tijd deel te nemen aan uw raad. Als fractieassistent proef ik dat ik meer wens. Het werk is leuk, veelzijdig, met toch veel leuke mensen om me heen om mee te werken. Ik heb zowat veertig jaar ervaring in de gemeentelijke overheid, waardoor ik breed bekend ben met de producten die in de gemeenteraad behandeld worden. In een ver verleden heb ik ook tien jaar voor Gorinchem gewerkt. Zoals gezegd, dat is effe geleden. Voor de periode die ik deel mag nemen, verheugt het mij om samen met jullie te werken aan deze mooie stad, om de parel van de mooiste binnenstad van Nederland te zijn. Immers, samen kom je verder, alleen ga je wel sneller. Wij, CDA, staan voor een gespreide verantwoordelijkheid, publieke gerechtigheid, solidariteit en het uitvoeren van een goed rentmeesterschap. Vanuit deze kernwaarden ga ik mijn taak invullen. Die zijn de basis voor mij.
Nu naar de inhoud. En jawel, de omgevingsvisie. Eerst even de behandeling in de voorronden I&O en B&A. In B&A is die volgens mij niet afgehecht. Er was weinig tijd

om een goed gesprek met elkaar te voeren,. maar misschien namen we wel te veel tijd; dat kan ook. Mede hierdoor heb ik twijfel over de behandeling van dit stuk vandaag, maar toch: een omgevingsvisie is geen wettelijk document, het is ook meer een route, dus ja: de behandeling is goed.
Ik heb deze omgevingsvisie nog een keer met belangstelling doorgelezen en nog steeds vinden wij dat zij in een dwingende structuur geschreven is, echt meer directief. Wij zijn er niet zeker van of uw college met opvolgers hiermee uit de voeten kan en de beschreven doelen gaat halen, zeker niet over de periode van tien tot twintig jaar. Voortschrijdend inzicht zal moeten leiden – ja, dat is wel dwingend, maar goed – tot tussentijdse aanpassing van die omgevingsvisie. Voorts wordt veel geschreven in algemene tekstvorm, waardoor het weer een open document wordt. Eigenlijk zegt u niets. Jammer.
Wij constateren dat u de tijd neemt om de omgevingsvisie in te vullen naar omgevingsplannen. Het werk met gebiedspaspoorten, ofwel 'learning by doing', spreekt ons zeer aan. Het nadeel hiervan is dat wij pas over tien jaar een omgevingsvisie kunnen hebben, waarbij het eerste paspoort alweer aan vernieuwing toe is, met verschillende omgevingsplannen. Het komt eigenlijk nooit tot een totaal actueel document. Het document leeft, zoals velen van u zeggen, maar dat kan ook het risico zijn voor dit document om het op waarde te kunnen schatten. Kortom, ik heb er geen ervaring mee, we gaan het ervaren.
Wij beseffen dat de aanpassing van de voorliggende omgevingsvisie tijd kost. Dat vinden wij niet nodig. Immers, een visie is geen wettelijke verplichting. Voortgaan in de beoogde richting met gebiedspaspoorten naar een omgevingsplan zien wij als zeer positief. Wij zien de uitwerking van en in omgevingspaspoorten dan ook met belangstelling tegemoet en gaan onze energie daarop inzetten.
Dan zijn er een aantal zaken die mij opvallen. Onder de Omgevingswet spreken we niet meer van een exploitatieplan, maar over een begroting van kosten. Een cruciaal verschil. Tijdens het verdichten wordt groen toegevoegd om de biodiversiteit in Gorinchem te verhogen. Dat lijkt een contradictie te zijn. Hoe gaat dit verwerkt worden? Meer de hoogte in? Dat zal toch niet waar zijn! We wachten nieuwsgierig af.
Groenblauwe lanen en dijken. Hoe vergelijkt u dit met het afwijzen van de amendementen voor een wandelend bos op de Groenmarkt en schaduwroutes in de behandeling van uw beleidsplan voor klimaatadaptatie? Daar loopt iets niet goed volgens ons.
Op het gebied van cultuur missen wij de plaats van De Nieuwe Doelen. Wat gaat daarmee gebeuren? Toegankelijke voorzieningen, onder andere cultuur als deze Nieuwe Doelen, zijn toch centrumfuncties voor de brede regio. Wat gaan we hieraan doen? Ik lees daar niets over, ook niet op onderzoek. Wij zien een voortvarende aanpak van deze centrumfunctie tegemoet.
Op het gebied van zorg mis ik ook veel, zeker waar het gaat om de ondersteuning van de centrumfunctie die Gorinchem geografisch toebedeeld is. Ik doel dan op het behouden van het ziekenhuis en de hele zorginfra eromheen. Ons Beatrix is niet voor niets regelmatig het beste ziekenhuis van Nederland. Ik geef u mee: koester dit en geef dit niet weg. Daarom: benadruk het benoemen van dit onderwerp in de uitwerkingen voor de zorg. Ik roep u op: ga hiermee aan de slag.
Op het gebied van wonen ligt er een zeer grote opgave voor ons. In deze omgevingsvisie legt u de nadruk om binnenstedelijk te onderzoeken waar mogelijkheden liggen om meer

woningen te bouwen. Realistisch gezegd betekent het dan verdichten, verhogen en terug kruipen achter je muren. Dit gaat meer ten koste dan ten dienste van de groenblauwe functies is mijn ervaring. Ook hier wachten wij de gebiedspaspoorten met spanning af.
Wat ons ook veel zorgen baart, is de periode na 2032. De wereld houdt niet op, hoop ik, na 2032. U neemt geen enkele doorkijk naar die periode. Wij denken aan een bredere kijk dan alleen binnenstedelijk. Immers, met de buren kun je verder komen en kun je voldoen aan een invulling van een opgave voor onder andere wonen. Kijk over je grenzen heen zonder te annexeren, maar gewoon door samen te werken. Dat kan de centrumfunctie van onze stad versterken en een bredere basis, een steviger fundament, vormen voor ons voorzieningenniveau van deze stad. Dat kan onze geografische centrumfunctie sterker maken en ook onderbouwen. 'Voorzieningenniveau' bedoel ik dan als onderwijs, cultuur, gezondheid, openbaar vervoer, ga maar door. Een open box met kansen en die is niet van Pandora. Ga op zoek naar kansen om uit te werken. Kortom, make Gorinchem great again. Dat is ons motto. D66 heeft al een motie aangekondigd en een amendement. Die zullen wij onderschrijven; wij hebben daaraan meegewerkt.
Tot slot hebben wij geconstateerd dat veel beleid uit de vorige collegeperiode aan de basis staat van deze omgevingsvisie en dat doet ons weer heel goed.
Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Veen, Stadsbelang.

De heer Van Veen: Dank u wel, voorzitter. 'Geen specialist' noemde de heer Kuijten zich, maar ik heb toch het idee dat hij er een hoop van af weet. Nu ik nog!
Voorzitter. Tijdens de B&A-sessie had ik volgens raadslid Houtepen een voor mijn doen lang betoog. Dus zal ik hetzelfde proberen te zeggen in een ietwat afgeslankte vorm. Wij als Stadsbelang kunnen ons helemaal vinden in deze mooie omgevingsvisie, een visie waarin GO2032 doorgetrokken is naar 2050, waarvoor stakeholders en participanten input hebben gegeven en waarbij ook nog een aantal zienswijze is ingediend. Het is een visie van ons allemaal en tot stand gekomen door ons allemaal. College, alle ambtenaren en iedereen voor zijn of haar inbreng bedankt. Het is een strategisch document met het hoogste abstractieniveau. Uiteindelijk vindt de integrale afweging plaats in de zogenoemde gebiedspaspoorten. Dan is de raad weer aan zet. Hoewel het een document op hoofdlijnen betreft, maar ook een lange looptijd heeft, kunnen we ons voorstellen dat na een bepaalde tijd geëvalueerd kan worden en we als raad nog bij kunnen sturen.
Met betrekking tot het amendement en de moties zullen we wachten op het antwoord van de wethouder.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot, PvdA.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Omwille van de tijd zal ik alleen ingaan op de motie. Zoals we wellicht allemaal weten, is in de piramide van Maslow onderdak een fundamentele behoefte en dat benadrukt het belang van voldoende woningen. De huidige woningcrisis is een probleem dat de komende jaren niet eenvoudig zal worden opgelost. Als gemeente kunnen we dit niet in ons eentje aanpakken of oplossen, maar wat we wel kunnen doen is perspectief bieden. De voorgestelde motie roept op tot een verkenning van woningbouw in buitengebied. Het geeft aan dat wij als gemeente het belang van

wonen erkennen en serieus nemen. Deze verkenning is niet alleen een uiting van betrokkenheid. Het zijn concrete stappen om mogelijkheden te verkennen die bijdragen aan het oplossen van de woningnood. Het biedt ons de mogelijkheid om vooruit te kijken en een duurzame oplossing te vinden. Wonen is voor de Partij van de Arbeid geen inzet bij verkiezingen, zoals de heer Krol in B&A suggereerde, voor ons staat wonen centraal als een fundamenteel recht. Het gaat niet om politieke spelletjes, maar om de overtuiging dat iedereen recht heeft op een betaalbare en passende woning. Dit is geen onderwerp dat slechts tijdens verkiezingen naar voren komt, maar een continu streven naar sociale rechtvaardigheid. Daarom geloven wij dat alle mogelijke manieren moeten worden verkend om betaalbare huisvesting toegankelijk te maken voor iedereen. Daarom dienen wij mede de motie van D66 in.
Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Houtepen, VVD.

De heer Houtepen: Voorzitter. De omgevingsvisie van Gorinchem is een belangrijk strategisch document dat de toekomstige ontwikkeling en inrichting van de stad en haar omgeving beschrijft. Hierin worden doelen, ambities en richtlijnen vastgesteld om de leefbaarheid, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit te bevorderen. Het uitzetten van deze lijnen was ongetwijfeld een lastige puzzel, aangezien er heel veel ambitie is en nu eenmaal niet oneindig veel ruimte in Gorinchem. Gorinchem zal keuzes moeten maken en wat ons betreft is dat goed gelukt in de visie die nu voor ons ligt. Ik denk dat het vooral aan de raad is om het totstandkomingsproces daarvan te controleren. Wat ons betreft is er een zorgvuldig proces doorlopen, waarbij in de afgelopen jaren vanuit alle politieke input veel werk vanuit het ambtenarenapparaat en zeer uitgebreide participatie een visie tot stand is gekomen, zoals die nu voor ons ligt. We gaven in B&A al aan dat het wat ons betreft een hamerstuk kon worden en daar is in de tussentijd niets aan veranderd. De visie vanuit het raadsvoorstel kan dan ook op onze steun rekenen. In het kader van efficiëntie wachten we even de reactie van de wethouder aangaande het amendement en de motie af en dan zullen we daar in tweede termijn op reageren.

De voorzitter: Dank u wel. Democraten Gorinchem, de heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Voorzitter, wij zijn een stuk milder dan de heer Kuijten. We hebben ook waardering voor het stuk, we begrijpen dat het gewoon heel moeilijk is, ook in de omgevingsvisie, voor alle gemeenten voor de eerste keer dat je die zo eens gaat vaststellen. Voor je het weet, ben je te abstract, word je weer te concreet, dan zit je juist op het gebied van documenten die voor de nadere invullingen allemaal nog volgen. Dus we waarderen wat er wel is en we begrijpen ook dat het een groeidocument is dat we met elkaar steeds beter en completer moeten kunnen maken voor nog meer op maat. Vanuit dat perspectief willen we drie suggesties doen, drie thema's: woonzorg, erfgoed en het derde thema noem ik maar de heer Tekir.
Bij erfgoed ben ik blij met de toezegging van de wethouder. Wij misten een beetje een pijler erfgoed. Er stond, begrepen we dan wel, heel veel over in het document, maar je moet het uiteindelijk tastbaar beet kunnen pakken om goede afwegingen te maken op het snijvlak van verduurzaming en erfgoed. Goed rentmeesterschap vraagt er in deze tijd om, waarin we zien in welke snelheid we nu moeten en gaan verduurzamen, dat we dat zo

snel mogelijk en in evenwichtigheid moeten kunnen bekijken met dat mooie erfgoed dat we in Gorinchem bewaken. Dus ik ben zeer blij met de toezegging van de wethouder dat hij gaat proberen om in ‘24 daarvoor een programma uit te werken, zodat we dat op een goede manier op kunnen nemen in alles wat we doen op dat gebied.
Dan zorg. Wij denken dat dat in de toekomstige aanpassingen van onze omgevingsvisie een betere plek kan krijgen, dat het nog meer geïntegreerd wordt in alles wat we doen en we hebben daar goede hoop op, omdat de woonzorgvisie, die we vorige week heel positief hebben besproken, ook een mooi middel biedt om straks ook dat onderwerp beter te integreren in onze omgevingsvisie.
Dan het thema Tekir. De heer Tekir lijkt soms wel op zo’n duracellkonijn waarvan de batterijen niet uitgaan; zelfs als je hem probeert uit te zetten, gaat hij door. Soms is dat heel vervelend, als ‘ie een beetje dwingerig wordt, maar soms is het ook heel goed en dan hoop je: ga maar door konijn, en dat deed hij vandaag denk ik fantastisch. Ik vond het een heel goed betoog, ere wie ere toekomt. Ik denk dat daar een bestuurlijke visie in zit die we nodig hebben. We zitten erg krap in ons jasje, we willen wel meer starterswoningen, we willen kijken hoe we als stad overeind blijven, dat is echt spannend met onze voorzieningen. Eigenlijk moet ik mijn mond houden, want hij heeft het gewoon prima gezegd. We gaan dat steunen en we hopen dat dat breder in de raad gebeurt, al was het maar vooral ook omdat het om een verkenning gaat. Laten we ons niet laten afleiden door een antwoord dat ik eerder heb gehoord in dit thema van: ja, maar we doen al zoveel, denk aan de vleugels van de stad. Mensen, dit gaat om een visie tot 2050 en als je nu niet kijkt naar die gronden, doe je er straks misschien wel iets anders, waardoor het op een gegeven moment niet meer kan. We hebben juist behoefte aan een langdurige visie op wat nodig is.
Nu ben ik toch nog langer aan het woord geweest dan nodig was, maar zie het maar als een omarming van uw mooie voorstel.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. ChristenUnie/SGP, de heer Krol.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. In B&A hebben we al aangegeven dat onze fractie enthousiast is over de integrale visie voor onze stad. We gaan nadere uitwerkingen krijgen in gebiedsplannen, in de verdieping op thema’s, zoals onder andere erfgoed – in de inzet van de heer Schefferlie is dat zelfs wat naar voren gehaald – en ook de wisselwerking die dan gaat ontstaan met de visie die periodiek ook zal worden geactualiseerd.
Ik wil in de tweede termijn reflecteren op het ingediende amendement en de motie. Ik heb wel een vraag aan het college. Ik hoorde dat de heer Tekir zich graag laat verleiden. Nou, stel dat ik hem weet te verleiden om de motie wat ruimer te gaan verwoorden, namelijk niet alleen een focus op woningbouw ‘sec’, maar een brede verkenning op welke functies ertoe te voegen zijn aan onze buitengebieden, woningen, maar ook de realisatie van bedrijventerrein, of bijvoorbeeld realisatie van sportvelden, waarmee we dus met elkaar zicht hebben op bouwstenen voor toekomstige keuzes wat betreft ruimtelijke omgeving, ingegeven door uitdagingen die zich t.z.t. gaan aandienen. Ik zal in de tweede termijn ook ingaan op de wat prikkelende woorden van mevrouw De Groot.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Hamann, Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Stad in balans, omgevingsvisie Gorinchem 2050. ‘Stad in balans’ is een goede titel voor deze visie. Er is vele maanden aan gewerkt door diverse wethouders, ambtelijke organisatie, stakeholders, bedrijven, met de buurgemeente, enz., enz. Een breed gedragen stuk dus, bomvol informatie over tal van onderwerpen, in balans. Ja, de Omgevingswet gaat voor een groot deel over ruimtelijke ordening: hoe gebruik je je ruimte? Gorinchem heeft helemaal niet meer zoveel ruimte en schurkt aan alle kanten letterlijk tegen haar grenzen aan, maar deze visie gaat over zoveel meer dan alleen stenen stapelen en wonen-wonen-wonen. Mensen die wonen willen namelijk ook leven en daarvoor is dan weer ruimte nodig, ruimte voor bedrijven, infrastructuur, duurzaamheid, groen, watersport, zorg, cultuur, erfgoed. Eigenlijk gaat dit over alles, die integraliteit is van wezenlijk belang. De energietransitie en klimaatadaptatie kunnen alleen als daar integraal werk van wordt gemaakt. Deze beide beleidsdossiers zijn door deze gemeenteraad onlangs vastgesteld, maar nog in de startblokken en daardoor kwetsbaar. Zeker voor wat betreft de energietransitie werken we samen met onze buurgemeente Molenlanden, provincie en andere partijen. Die nemen we heel serieus. We hebben plannen op Gorinchem-Noord voor windenergie. De raadsuitspraak staat als een huis, maar we weten nog niet eens precies waar windturbines mogelijk zijn. Om dat te realiseren zijn nog heel wat inspanningen nodig, evenals bij klimaatadaptatie, en beide zijn heel erg belangrijk voor onze stad.
Maar er is nog meer, voorzitter: de veranderende samenleving en de zorg – de heer Kuijten noemde het al –, voor kwetsbare mensen bijvoorbeeld. Vanavond geven we een klap op wonen en zorg, dat is tenminste wel geagendeerd, zag ik. We hadden hierover een fijne sessie met veel inbreng en suggesties van eigenlijk alle partijen wel. Nieuw beleid wordt ontwikkeld en in de integraliteit van deze omgevingsvisie moet daar dus al wel rekening mee worden gehouden. Bijvoorbeeld: hoe richt je je wijken in? Hetzelfde geldt wat ons betreft voor cultuur en erfgoed. De vestingwerken zijn door Unesco als rijksmonument uitgeroepen, en werelderfgoed; iedereen weet het. Daarnaast is er nog veel ander erfgoed in de stad, ook veel nieuwer erfgoed trouwens, dat onder de aandacht moet blijven. Gorinchem de allermooiste vestingstad. Wat doen wij nou eigenlijk in de praktijk? Hoe zal het erfgoed van Gorinchem opgenomen worden in deze omgevingsvisie? Deze vraag hebben we in de B&A-sessie ook al gesteld aan de wethouder. En hoe worden de erfgoedcommissie en de Historische Vereniging Oud-Gorcum hierbij betrokken?
Voorzitter. We laten het voor nu even hierbij en reageren in tweede termijn op de ingediende amendementen en moties.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Houwelingen, SP.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Ik zal in eerste termijn ingaan op de visie en in tweede termijn op de motie en het amendement.
We willen graag dat Gorinchem fijn is om te wonen, te werken, te ondernemen en te verblijven, nu, maar ook in de toekomst. Hoe Gorinchem er in 2050 uitziet, is lastig te voorspellen. Iedere dag gebeurt er wel iets wat de route naar 2050 verandert. Dus deze

visie is geen eindproduct, geen blauwdruk, zoals wethouder Polatli al aangaf, maar een richting waar je naartoe gaat, een stip op de horizon die je regelmatig verzet met nieuwe informatie die je dan hebt, oftewel: een omgevingsvisie is altijd klaar, maar nooit af. Maar de grote opgaven zijn wel bekend: klimaat, energie, wonen, werken, mobiliteit, vergrijzing, enzovoort. En daarom zullen we ook keuzes moeten maken: wat vinden we belangrijk?
Onze fractie vindt de omgevingsvisie evenwichtig en toekomstbestendig. Want wat lezen we: de vesting, voldoende groen, het water en erfgoed blijven de belangrijke kwaliteiten van onze gemeente, prettig en gezond leven met het buitengebied en water dichtbij. Gorinchem blijft herkenbaar. We kiezen voor kleinere woonruimten en het veranderen van gebouwen en bouwen weinig buiten de bebouwde kom. Door parken en plantsoenen, het plaatsen van bomen en planten en extra ruimte voor water zorgen we ervoor dat we goed voorbereid zijn op de effecten van klimaatverandering. Inwoners krijgen voldoende voorzieningen dichtbij, zorgvoorzieningen, scholen en mogelijkheden om te spelen. Er zijn goede verbindingen tussen de wijken door fiets- en wandelroutes, verbindingen met de omgeving door OV-hubs en directe verbindingen, wat belangrijk is voor wonen, werken en ontmoeten. Met elkaar gaan we energie opwekken en profiteren we van de opbrengsten. De populariteit van de vestingstad en omgeving als bestemming voor een uitje is gegroeid en vanuit heel Nederland komen mensen naar de groenblauwe vesting Gorinchem en de vestingdriehoek, wat goed is voor toerisme en de binnenstad, wat het aanbod van winkels, horeca en cultuur vergroot.
Voorzitter. Wij zien de omgevingsvisie waarvan ze straks in 2050 zeggen: daarmee zijn ze in 2023 goed gestart.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zal namens het college wethouder Polatli in eerste termijn spreken.

Wethouder Polatli: Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag willen beginnen met de vragen in de volgorde waarin ze zijn gesteld en dan uiteindelijk uitkomen bij de motie en het amendement. Ik wil mijn complimenten laten blijken voor de manier waarop de heer Tekir de ambtelijke bijstand en ook mij nog even heeft gesproken daarover. Van de betrokkenheid bij Gorinchem kan ik niks anders zeggen dan dat dat fantastisch is.
De omgevingsvisie is geen statisch document of blauwdruk, zoals de heer Van Houwelingen net ook aangaf. Dat hebben we in B&A inderdaad ook gezegd. Ik kom dadelijk terug bij de heer Tekir, omdat ik dan gelijk ook kan reageren op de motie en het amendement.
De heer Kuijt is de volgende. ‘Weinig tijd geweest in de B&A’ gaf hij aan. Nou, ik dacht dat de B&A precies was gebruikt waar ze voor is. U bent vooral met elkaar in gesprek geweest, waardoor er inderdaad wel weinig tijd voor mij overbleef, wel iets te weinig tijd, dat klopt, maar u heeft goed het debat gevoerd. Dat is mijn ervaring geweest met B&A.
‘In de omgevingsvisie zegt u niets’, daar heb ik ook in B&A op gereageerd. U bent kritisch en ook daarvoor moet ik u bedanken, want kritisch zijn mag ook. De gebiedspaspoorten gaan juist over de ‘hoe’, wat ik steeds ook wel bij u hoor, en ik snap dat ook wel, want je wilt weten hoe, maar de ‘wat’, daar hebben we het vanavond over en ook in B&A hadden we het daarover. De gebiedspaspoorten ook met de B&A: daar heb ik toen volgens mij

vergeten op te reageren, maar over vier jaar zijn we klaar met alle gebiedspaspoorten en niet tien; ik weet niet waar die tien jaar vandaan komt.
‘Geen wettelijk document de omgevingsvisie’ had ik genoteerd. Nou, de gemeente moet zeker wel een omgevingsvisie hebben. Dat zijn we zelfs verplicht en het is een zelfbindend document, niet voor onze inwoners, maar wel voor onszelf. Dus ik weet niet hoe die nog wettelijker of verplichter zou moeten worden dan dat.
In de B&A is inderdaad gezegd, en dat doe ik nu weer, dat de omgevingsvisie over vier jaar wordt herzien, of wanneer nodig, hadden we volgens mij gezegd, dus als de ontwikkelingen landelijk / provinciaal daarom vragen, of ons beleid daarom vraagt, of tegenstrijdig is. Dat zijn allemaal redenen waardoor daarvoor gekozen zou kunnen worden.
De gebiedspaspoorten had ik ook bij uw vragen genoteerd. Dat is vervolgens een collegebevoegdheid.
De Nieuwe Doelen-uitwerking wordt gedaan in de gebiedspaspoorten. Nogmaals, dat is hoe we dat gaan doen.
Inderdaad, het vorige college, de stad, GO2032. maar ook wij, ook bestaand beleid, dat durf ik ook zo te zeggen: het klopt, we werken er al heel veel jaren aan en niet alleen wij in deze periode, dat is inderdaad zo.
Vergroenen, heb ik genoteerd, met verdichting; dat is ook de uitwerking in de gebiedspaspoorten en er zijn genoeg mooie voorbeelden in het land dat dat ook gewoon kan.
De VVD was positief. Dank daarvoor; dat heb ik genoteerd.
De fractie van Democraten Gorinchem, de heer Schefferlie. Woonzorg wordt inderdaad geïntegreerd in de Omgevingswetinstrumenten, ook erfgoedbeleid inderdaad; dat heb ik toegezegd. Ik heb nog een keertje gecheckt wat ik de heer Schefferlie had toegezegd, toch nog een dubbelcheck, en daar zijn we voortvarend mee bezig, in de omgevingsvisie is dat een haakje, om dat erfgoedprogramma moet ik zeggen verder uit te kunnen rollen; daar zit dan ook de zachte kant bij, zoals ik de vorige keer ook had aangegeven. Immaterieel erfgoed wordt geschiedenis, nou, daar ben ik helemaal blij mee. Ook dat had ik in de B&A aangegeven.
En dan ook nog vol lof over de heer Tekir, maar dat heb ik net ook al bevestigd, en dat was u ook.
Dan ben ik aangekomen bij ChristenUnie/SGP. De motie verbreden, dat was vooral richting de heer Tekir een signaal volgens mij.

De heer Krol: Voorzitter, mag ik hierover een vraag stellen? Want ik besef dat ik in mijn eerste termijn niet goed mijn vraag aan u heb geformuleerd, zo nerveus was ik over het aanzoek dat ik de heer Tekir probeerde te doen.

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Krol: Wat ik u had willen vragen, is of het college zo’n verbreding als ik die heb verwoord ziet als een verbetering van de motie, of als een verslechtering.

Wethouder Polatli: Ik zou dat gelijk willen beantwoorden met wat ik over de motie en het amendement nu bijna ga zeggen.

Mevrouw Hamann, klimaatadaptatie en erfgoed. Ik ben het even aan het opzoeken. Kunt u me daar even bij helpen?

Mevrouw Hamann: We hebben gewezen op de integraliteit die nodig is bij zowel klimaatadaptatie als duurzaamheid, alsook erfgoed en ook zorg. Dus hoe gaat het met het erfgoed bijvoorbeeld? Dat missen we een beetje.

Wethouder Polatli: Dat had ik ook in de B&A aangegeven. Ik moest het eventjes checken, maar in het beleidhuis dat ingericht gaat worden komen al die plannen, programma's en beleid bij elkaar om juist die integraliteit te kunnen borgen.
En dan kom ik bij het amendement en de motie, waarbij ik ook gelijk antwoord geef op de vraag van meneer Krol van ChristenUnie/SGP. Juist om de redenen die ik net aangaf, een jarenlang participatieproces met de stad, de terinzagelegging, de zienswijzen die daarop zijn gekomen en de ambtelijke aanpassingen die daarop zijn geweest maken het heel erg moeilijk om nu met dit amendement een verandering te brengen in de omgevingsvisie en daarom raad ik het amendement af.
Dat is anders in het geval van de motie. Daarvan zou ik willen suggereren achter het eerste streepje gewag te maken van een bredere verkenning dan alleen wonen, want daar horen juist ook voorzieningen bij als sport, wat dan ook gaat over 2050, dus we weten niet wat voor ontwikkelingen er zouden kunnen zijn. We hebben trouwens ook te maken met provinciaal beleid op dit moment, dat heel duidelijk is over woningbouw buiten de binnenstedelijke contouren. Ik zou dan ook willen vragen het amendement aan te passen naar buitengebieden en niet alleen Noord, waar dan ook Noord onder valt. Dat is wat ik ervan zou willen zeggen.

De heer Tekir: Voorzitter, even ter verduidelijking: in het amendement wordt Noord niet genoemd. Kan de wethouder specifieker aangeven wat hij aangepast zou willen hebben?

Wethouder Polatli: Ik heb het over de motie, het amendement raad ik af. Ik vind beide sympathiek, dat moet ik echt eerlijk zeggen. Ik vind ook de betrokkenheid, zoals ik eerder ook aangaf, helemaal mooi: uw inzet hè, want ik heb u er heel vaak over gehoord. Alleen ja, het is ook geen statisch document of een blauwdruk. Over vier jaar, wanneer nodig, zijn wij echt nog niet klaar met de ontwikkeling van de vleugels en de 2000 woningen, wat geen hard getal is.

De heer Schefferlie: Voorzitter, mag ik daarover ook wat vragen? Ik had daarvoor namelijk in mijn eerste termijn ook een soort voorzet gegeven. Dit is natuurlijk een visie tot 2050 en vindt u het dan handig dat wij ons nu richten op die vleugels? Dat is in het hier en nu, waar we nu mee bezig gaan, en het amendement roept natuurlijk op om ook alvast vooruit te kijken naar wat we daarna moeten gaan doen en kunnen doen. Door dat nu te bekijken weet je straks wat je wel of niet kunt.

Wethouder Polatli: Ja, dat zeg ik dus eigenlijk ook. We kijken nu tot 2050 met de beleidsregels, sowieso de provinciale die ik net heb genoemd, die er nu zijn en de plannen die er liggen. Dus ja, we maken ook keuzes inderdaad en de keuze is om nu eerst binnen stedelijke contouren de wel bekende locaties, de vleugels en los daarvan nog een heleboel andere inbreilocaties, te werk te gaan, dus het wordt ook wel 2000 plus.

De heer Schefferlie: Maar in een visie mag je natuurlijk wat fantaseren en vooruitkijken om het in de toekomst eventueel mogelijk te maken, hè? Dat is nou juist het verschil met een uitvoeringsplan of een strategie. Want als je nu zegt "ik neem het niet op", dan betekent dat eigenlijk dat je je nog niet kunt voorstellen dat je dat ooit zou willen of gaan doen. En waartoe hier wordt opgeroepen, is niet eens om te zeggen dat we het gaan doen, maar wel om het te verkennen, opdat je, zeg maar, tijdig toegerust bent.

Wethouder Polatli: Ik begrijp en hoor wat u zegt, maar het standpunt van het college blijft hierin gelijk. We hebben keuzes gemaakt en we hebben ook wel heel hoge ambities, want het betekent zomaar 11% extra woningen voor Gorinchem in een toch wel dichtbevolkt gebied.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ik ben het eigenlijk wel eens met de wethouder als het gaat om het uitgangspunt om in eerste instantie binnen de huidige stad te bouwen, maar dat is ook precies wat in het amendement staat. Dus ik denk wel dat we nog even moeten kijken, misschien straks in een schorsing, wat er dan precies wordt bedoeld, want volgens mij zeggen we hetzelfde. Het enige wat we willen, en dat was de aanleiding voor het amendement, is een haakje creëren voor een verkenning in de buitengebieden. Tot die verkenning roepen we op in de motie, dus als u het amendement afraadt zou ik wel graag van u bevestigd willen hebben dat, als we dan gaan verkennen, we over een paar jaar niet te horen krijgen van: ja, maar het past toch niet in de omgevingsvisie. Dat haakje willen we juist creëren, zodat de verkenning mogelijk wordt. Dus kunt u bevestigen dat die belemmering zich dan niet zal voordoen? Het gaat natuurlijk om de eenduidigheid van de besluitvorming.

Wethouder Polatli: Ja, ik kan natuurlijk niet in de toekomst kijken, meneer Tekir.

De heer Tekir: Nee, maar hoe kijkt u daar nu tegenaan? Het gaat er niet om dat wij per se een amendement en een motie willen indienen, maar het gaat er wel om dat we eenduidigheid van besluitvorming betrachten. Dat probeerde ik te bewaken, maar goed, misschien moeten we dat even in een schorsing, ook met ambtelijke advisering. bekijken.

De voorzitter: De heer Van Veen.

De heer Van Veen: Dank u wel, voorzitter. Ik wil daar nog even op inhaken. Volgens mij is in de B&A ook gezegd dat niets onmogelijk is in de omgevingsvisie, dus ik denk dat een amendement dan ook niet nodig is.

De heer Tekir: Ik vind het allemaal prima, als we maar voor een verkenning gaan kiezen en dan met elkaar constateren van: ja, maar het kan niet, want het past niet in de omgevingsvisie. Dat haakje willen we nu juist met het amendement creëren. Maar nogmaals, laten we dat gewoon straks in een schorsing even bekijken met elkaar.

Wethouder Polatli: Ik vind een schorsing prima en ik wil daar dan ook met u even over spreken, maar mijn standpunt, en dan spreek ik natuurlijk ook namens het college, gaat niet veel anders worden. De omgevingsvisie heeft ter inzage gelegen, daar zijn

zienswijzen op gekomen, daar is heel veel jaren aan gewerkt en daarin zouden wij via een amendement geen verandering willen aanbrengen.

De heer Tekir: Voorzitter, ik wil wel even een algemene opmerking maken, als u mij dat toestaat.

De voorzitter: Wel bij interruptie, want ik heb u ook horen zeggen dat u graag een schorsing wilt, en dat kan natuurlijk, maar we zijn nu bezig met de beantwoording van de wethouder. Dus u kunt nu interrumperen richting de wethouder, en anders gaan we een schorsing inlassen en kunt u in die schorsing datgene doen wat u wenst, en dan gaan we vervolgens een tweede termijn starten.

De heer Tekir: Ik zal de interruptie kort houden. Ik snap dat dit document tot stand is gekomen na allerlei participatietrajecten, en in de basis ook GO2032. Maar het mag denk ik tegelijkertijd ook niet zo zijn dat participatie vanavond hier de raad het zwijgen oplegt en dat wij er vervolgens niks meer van mogen vinden. Dat raakt ook de essentie van de bevoegdheid die wij hebben om een stip op de horizon te zetten voor de gemeente Gorinchem. Ik ben toch benieuwd hoe de wethouder daartegen aankijkt. Ik realiseer me dat het een politieke keuze is, van: ga je wel of niet verkennen in de buitengebieden? Maar het is wel nadrukkelijk aan ons als raad. vertegenwoordigers van al die inwoners, om hier wat van te vinden. Ik hoop dat u dat met me eens bent.

Wethouder Polatli: Ik heb niet geprobeerd u de mond te snoeren. Ik heb uitgesproken dat ik uw betrokkenheid bij Gorinchem respecteer. U zult mij niet horen zeggen dat ik het tegendeel beweer.

De heer Tekir: Nee, u beweerde dat niet, dat probeer ik ook niet te zeggen. Wat ik alleen probeer te zeggen is dat participatie er niet toe mag leiden dat wij er in de raad vervolgens niks meer van mogen vinden.

Wethouder Polatli: Nou, u vindt er volgens mij genoeg van.

De voorzitter: Hoe lang wenst u te schorsen voordat we de tweede termijn starten, meneer Tekir?

De heer Tekir: Ik hoor hier gefluister dat het ook na de tweede termijn kan. Het momentum maakt mij niet uit, voorzitter, het kan ook na de tweede termijn, maar hoe eerder we de poging verkennen om meer tot elkaar te komen, hoe beter zou ik zeggen. Nu een kwartier?

De voorzitter: Oké, dan gaan we om tien uur weer verder. De vergadering is geschorst (21.45 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (22.00 uur).
Dames en heren. We hebben de eerste termijn gehad, zowel vanuit de raad als vanuit het college en we zijn nu bij de tweede termijn. Ik geef het woord aan de heer Tekir, D66.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Volgens mij hebben we een vruchtbare schorsing gehad. Fijn dat alle collega's even de koppen bij elkaar konden steken, ook met ambtelijke ondersteuning, want er is iets moois uitgekomen. Ik wil vooraf even zeggen dat ik er oprecht blij mee ben, omdat ik eigenlijk sinds de voorbereiding van deze motie het idee had: dat buitengebied is niet van D66 alleen, dat is van ons allemaal, van deze hele raad, en ik ben blij dat met de verbreding die we nu hebben, vanuit een bredere groep een aangepaste motie kunnen indienen. Daarvoor ga ik het amendement namens Democraten Gorinchem, CDA en de Partij van de Arbeid terugtrekken. De motie idem dito. We hebben een nieuwe motie, die is aangepast op basis van de bestaande motie en die wil ik bij dezen indienen namens een bredere groep: de zojuist genoemde partijen aangevuld met Stadsbelang, SP en ChristenUnie/SGP. We gaan hiermee een bredere verkenning starten dan alleen wonen, wonen is er nadrukkelijk wel onderdeel van, maar de afweging wordt hiermee breder. Het proces blijft gelijk en het resultaat zien we terug in de gebiedspaspoorten. Reden om het amendement nu terug te trekken is dat de uitkomst van het gebiedspaspoort hoe dan ook zou kunnen leiden tot een aanpassing van de omgevingsvisie. Dus mocht er op dat moment reden zijn om een van deze functies, of een combinatie ervan, in de buitengebieden toe te voegen, dan vindt dat hoe dan ook zijn weerslag in omgevingsvisie. Ik hoop dat ik de motie hiermee compleet heb toegelicht.

Motie M02: Verken de buitengebieden
Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:
- een verkenning te starten naar toevoeging van functies (wonen, werken, recreëren, ontspanning, energie, etc.) buiten de stedelijke contouren;
- daarbij rekening te houden met eventuele aanvullende voorzieningen die benodigd zijn;
- daarbij eventuele meekoppelkansen met omliggende gemeenten in beeld te brengen en denken vanuit het belang voor de stad én de regio;
- hierover te rapporteren aan de gemeenteraad bij het gereedkomen van de gebiedspaspoorten die betrekking hebben op de gebieden buiten de stedelijke contouren.

Ilhan Tekir, D66
Paulien de Groot, PvdA
Paul Kuijten, CDA
Pierre Schefferlie, Democraten Gorinchem
Anselm Krol, CU/SGP
Arien van Houwelingen, SP
Dicky van Veen, SB

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga gewoon even het rijtje af, wenst u niet te spreken, dan kan dat natuurlijk ook. De heer Kuijten, CDA.

De heer Kuijten: Dan u wel, voorzitter. Wij ondersteunen de motie van harte, evenals het intrekken van het amendement. Wat zou het mooi zijn als wij deze motie raadsbreed zouden kunnen omarmen, met z'n allen. Waarom: op het moment dat wij een dergelijk bod doen aan de provincie en aan de buurgemeenten, getuigt dat van eenheid, van eenduidigheid van wensdenken, minder dan droomdenken, maar echt wensdenken. Je komt bij de provincie met een statement binnen en je hebt eerder, zeg maar, het gesprek op gang over wonen, over economie, over energie. Ik bedoel: je bent een eenheid als gemeente Gorinchem, het liefst samen met de buren, want dan heb je een nog groter volume. Dat zou voor mij de ultieme wens zijn: om de motie raadsbreed aan te nemen. Dat betoog wil ik echt ter overweging meegeven aan eenieder die hier zit.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Veen, Stadsbelang.

De heer Van Veen: Dank u wel, voorzitter. Bedankt voor de mooie woorden van de heer Kuijt, waar ik me goed bij kan aansluiten. Ik sluit me ook aan bij de mooie woorden van de heer Tekir en wil hem ook nog bedanken voor de verhelderende uitleg gisteravond in dit Huis en voor al zijn inspanningen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot, PvdA. Niet? Dan de heer Houtepen, VVD.

De heer Houtepen: Dank, voorzitter. Ik doe het ook maar even vanaf hier, dat spaart toch weer een wandelingetje.
We zijn in ieder geval blij dat het amendement ingetrokken wordt, dan hoeven we ons daar ook geen zorgen over te maken. Met de motie blijven wij moeite houden, en daarmee ga ik denk ik de heer Kuijten wat teleurstellen, omdat deze visie heel zorgvuldig in een langdurig traject tot stand is gekomen en daarin is erover nagedacht hoe we potentieel onze huidige ambities kunnen vervullen. Het lijkt ons gewoon veel te voorbarig om nu al zo'n brede, of een iets minder brede – de eerste variant van de motie – verkenning te doen in het buitengebied, terwijl we eigenlijk nog totaal geen idee hebben van wat er over vier, of over twaalf, of over vijftig jaar nodig is. In onze visie zou je eerst gewoon aan de slag moeten gaan met de kaders die de omgevingsvisie nu stelt, vervolgens zal de tijd leren of we ergens nog tekort komen, extra behoefte hebben, en dan zou ik juist willen voorstellen dat we tegen die tijd, of dat nou over vier, acht of twaalf jaar is, eens gaan kijken of we nog woningen, of sportvelden, of iets anders tekort hebben, om dan te gaan kijken waar we die eventueel in zouden kunnen passen. Dus wij zullen de motie niet steunen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schefferlie, Democraten Gorinchem.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Wij ons hadden ons bijna helemaal achter de heer Tekir kunnen scharen, ware het niet dat wij nooit ook maar een moment hebben gedacht dat het buitengebied alleen van D66 is geweest! Voor de rest kunnen wij hem helemaal steunen. Anders dan de VVD vinden wij het juist heel erg helpend dat deze motie voorkomt dat we met oogkleppen op de toekomst ingaan voor ons buitengebied.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Krol, ChristenUnie/SGP.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. Wij begrijpen de worsteling die de VVD verwoordt goed. Wij zijn echter wel blij met de motie zoals die er nu ligt. Wij konden niet leven met een verkenning alleen op wonen en dat heeft ermee te maken dat we al een forse uitbreiding aan woningen gaan krijgen. De wethouder noemde 11%, zelf kwam ik op een kleine 12% uit dat nu al in beeld is en dat heb ik gehouden naast de prognose van het Planbureau voor de leefomgeving waar het gaat om het inwoneraantal van Gorinchem, waarbij tot en met 2050 nu wordt uitgegaan van 12%. Dus nee, wij zijn nog niet op het punt om te zeggen van: we gaan ons groengebied opofferen voor deze of andere functie. Tegelijkertijd denken we dat het goed is dat die verkenning wel gedaan wordt, zodat we weten waar we in de komende jaren kunnen inspelen op uitdagingen die zich gaan voordoen.

Ook ik wil een woord van dank uitspreken aan de heer Tekir. Ik stel dan ook voor om op het moment dat er ergens ooit in het buitengebied een hele mooie laan wordt aangelegd, met van die bomen ernaast, die de I-laan te noemen.

De heer Tekir: Kan ik de motie nog intrekken!?

De voorzitter: Ik gun de heer Ilhan Tekir heel veel, maar het is bestuurlijk usance dat je eerst dood moet zijn voordat je een laan naar je vernoemd krijgt, dus ik hoop wel dat dat dat nog heel, heel lang gaat duren!

De heer Krol: Dat buitengebied blijft nog heel lang groen.

De voorzitter: Gorcum Actief, mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Voorzitter. Ja, zo makkelijk komt de raad niet van mij af. Kijk, ik heb de kaart maar even meegenomen. We kunnen allemaal zien dat Gorinchem vol is en dat we helemaal geen ruimte meer hebben. Als ik dan in amendementen en weet-ik-weet-allemaal lees en hoor over 2200 woningen bij de Vlietskade, dan ga ik echt op m'n achterste benen staan, want dat past no way als je daar ook een energietransitie wilt realiseren, en dan vraag ik me serieus af...

De voorzitter: Nee, u had even een komma en nu krijgt de heer Tekir het woord.

De heer Tekir: Ja, ik wil toch een poging doen om ook mevrouw Hamann vanavond te verleiden, want ik sluit me heel erg aan bij de heer Kuijten: hoe mooi zou het niet zijn als we dit in de volle breedte zouden kunnen beamen…

Mevrouw Hamann: Gaat niet lukken!

De heer Tekir: Weet u wat ik me afvraag? U noemt aantallen. Sliedrecht, een gemeente verderop, heeft het voor elkaar gekregen om op Sliedrecht-Noord 2.500 woningen de komende jaren toe te voegen. En nu ga ik niet weer terug naar de eerste motie, hoor, maar alleen dat aspect: als Sliedrecht dat kan, waarom kan Gorinchem dat dan niet, mevrouw Hamann?, vraag ik u als vertegenwoordiger van Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Ja, actief zijn we zeker. Ik heb me niet verdiept in Sliedrecht, maar ze hebben vast meer grondgebied als je zoveel woningen kunt bouwen. Ik heb net de kaart laten zien: wij hebben geen grondgebied meer, we hebben het gewoon niet.

De heer Tekir: Dat hebben wij wel.

Mevrouw Hamann: Je kunt het wel volproppen, natuurlijk, je kunt ook flats bouwen en dan heb je heel veel woningen, hartstikke leuk. Maar zoals wij in eerste termijn gezegd hebben: er is méér dan wonen alleen. Mensen moeten ook leven, dus je hebt ook ruimte nodig voor andere zaken, groen, water, sport, noem maar op.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. De vorige verkiezingen wilde u geen windmolens, hè? Mogen we dan nu verwachten dat u de volgende verkiezingen geen woningen meer wilt?

Mevrouw Hamann: Och, och, de oude koe komt weer tevoorschijn, hartstikke leuk. Deze koe heeft al lang leren zwemmen. Ik vraag mij af: als je 2200 woningen aan de Vlietskade wilt bouwen, waar wil je dan in vredesnaam de energieturbines? Dat vraag ik echt aan de heer Tekir. Kan hij daar antwoord op geven? Wil hij geen energietransitie?

De heer Tekir: Voorzitter. De verkenning roept juist op om die puzzel met elkaar te maken, waarbij je nu, denk ik, juist alle functies afweegt en kijkt: wat is een slimme ruimtelijke indeling?

Mevrouw Hamann: Dat is een slim antwoord, de motie is aangepast inderdaad.

De heer Tekir: Ja, maar die ligt nu voor en ik hoop dat u daarop reageert.

Mevrouw Hamann: Daar reageer ik ook op. Ik heb een aantal punten waarom wij heel veel moeite hebben met het amendement en de motie…

De voorzitter: Het amendement is ingetrokken. Er ligt nu alleen een nieuwe motie.

Mevrouw Hamann: Wij vinden het heel tegenstrijdig met de visie zoals die ligt en wij vinden dat het over veel meer gaat dan alleen wonen. En ja, er is woningnood, maar Gorinchem heeft geen ruimte om zo heel veel te kunnen bouwen. Ja, de provincie heeft een grote opgave, zeker, maar de provincie zegt ook: je moet binnen de bebouwde kom blijven. Dat is ook beleid van de provincie en de provincie zegt ook: van het Groene Hart moet je met je fikken afblijven. Dat is ook de provincie. Dus je moet een beetje uitkijken wat je zegt.

De heer Schefferlie: Daarop is de motie toch juist aangepast?

Mevrouw Hamann: Dat was een goede suggestie.

De heer Schefferlie: Precies, maar het lijkt nu net alsof u nog reageert op de eerdere motie.

Mevrouw Hamann: Nou, ik reageer op het betoog, want er is hier wel een heel tranentrekkend verhaal gehouden over woningen.

De heer Schefferlie: Ja, maar er is een schorsing geweest en de heer Tekir heeft in tweede termijn de vertaalslag gemaakt van die schorsing. Ik denk data het voor de helderheid zal helpen als u reageert op de motie die er nu ligt, want daar staat precies in wat u vraagt, namelijk om die integrale afweging van de verschillende mogelijkheden in het buitengebied te gaan verkennen.

Mevrouw Hamann: Zoals de motie er nu ligt, heeft hij, voor zover ik begrepen heb, een tijd van ongeveer vier jaar bij de gebiedspaspoorten. Dat is genoeg tijd, en wie weet, zouden we daar misschien nog wel mee kunnen instemmen. Als je dan in het algemeen gaat verkennen wat nog mogelijk is met de buitengebieden die we hebben, die strookjes aan twee kanten, zou ik zeggen: laat dan de uitkomst van die verkenning een haakje zijn naar misschien een nog bredere verkenning over de toekomst van Gorinchem op langere termijn. Want hoe kan Gorinchem blijven bestaan met het in stand houden van de voorzieningen en de ruimte die we dus niet hebben voor al die woningen die we dus

helemaal niet kunnen gaan bouwen, wel voor een deel binnen de stad, maar niet daarbuiten. En dan zou ik zeggen: de GO2032 is prachtig hoor, maar al wel een beetje gedateerd. Sommige doelen zijn bereikt, andere nooit haalbaar. We moeten dan misschien eens een keer echt breed gaan verkennen. Dat zou mijn wens zijn. Daar gaat deze motie nu niet over, maar wie weet komt die een keer. Wij gaan voor de toekomst van Gorinchem, dat is zeker.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de SP, de heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel voorzitter. Ik zal mijn tweede termijn wel kort houden. De tweede termijn die ik had voorbereid was puur ingezet op een reactie op de motie zoals die eerst werd ingediend op wonen. Dat vonden wij vrij beperkt. We vonden het wel zeer nuttig, maar ja, het sloot andere functies uit en we hadden twijfels of het niet te vroeg was op basis van cijfers van groei. Met GO2032 hadden we 40.000 genoemd als inwoneraantal en nu gaan we bijna over een omvang van Middelburg praten. Dat gesprek hadden we nog niet gehad met onze inwoners en alle andere partijen. Door het verbreden zijn deze beperkingen weggenomen en ik ben blij dat wij gezamenlijk, met de heer Tekir voorop, tot een mooi voorstel zijn gekomen en dit een voorzet is tot een omgevingsvisie plus. Zo zie ik het.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wil de wethouder nog namens het college reageren? Dat is het geval; dan heeft u het woord.

Wethouder Polatli: Voorzitter dank u wel. Het buitengebied is inderdaad, zoals ik al een paar keer heb gehoord, van ons allemaal. Ik wil iedereen bedanken voor de constructieve houding die tijdens de schorsing aan den dag is gelegd. Het verheugt ook mij, sprekend namens het college, dat ik zojuist getuige ben geweest van een mooie samenwerking. Dank daarvoor. Ik word hier warm van, ik was bijna al in de kerstsfeer! Aan de motie is geen tijd gehangen, ook in de eerdere versie was dat niet het geval. U verzoekt ons eerst te doen wat we moeten doen en daarna verder te kijken. We zullen dus moeten zien hoe we de puzzel binnenstedelijk kunnen leggen. De gebiedspaspoorten zijn inderdaad allemaal binnen de komende vier jaar klaar en dat zullen we dan ook in dat geheel moeten meenemen. Nogmaals bedankt, voorzitter, en dan ga ik weer naar mijn plek.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we hiermee twee termijnen gehad en gaan we richting besluitvorming. Ik constateer dat het aanvankelijk ingediende amendement is ingetrokken en dat de motie die in eerste termijn was ingediend is vervangen door een andere motie. Als eerste zullen we nu over die motie gaan stemmen en daarna over het raadsvoorstel. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Een hele korte stemverklaring, voorzitter, om enige vertraging te creëren voor het 50Plus-pasje van de heer Van Willigen! Als het goed is, komt hij elk moment weer binnen voor de stemming. Ik hoop het hiermee enigszins gerekt hebben. Ah, daar is hij al!
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Goed, de vertragingstactiek heeft gewerkt, meneer Schefferlie!

De heer Van Willigen: Voorzitter, waar kan ik mijn klacht indienen!?

De voorzitter: Bij uw fractievoorzitter, alstublieft!

Motie M02, ‘Verken de buitengebieden’, wordt hierop in stemming gebracht en met 20 tegen 3 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Bahlmann, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Koçak, Krol, Kuijten, mw. Metz, Oostrum, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Schefferlie, Tekir, Van Veen en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Houtepen, Van Santen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Aan de orde is thans het raadsvoorstel. Ik stel vast dat niemand daarover een stemverklaring wenst af te leggen, zodat meteen tot stemming kan worden overgegaan.

Het raadsvoorstel wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Bahlmann, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Klein, Koçak, Krol, Kuijten, mw. Metz, Oostrum, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

10. Maandwijziging raad 19 december 2023 (2023-892836)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

11. Moties vreemd aan de orde van de dag.

De voorzitter: Dames en heren. Aan het begin van de vergadering zijn twee moties vreemd aan de orde van de dag aangekondigd, een van de PvdA en een van de VVD. Omdat ze beide min of meer hetzelfde onderwerp betreffen, hebben we afgesproken ze gezamenlijk te behandelen. Ik wil allereerst de heer Oostrum van de PvdA het woord geven en daarna de heer Van Santen van de VVD.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden en hoop dat mijn stem het volhoudt.
Ik heb voor mij een motie ‘Zon bij wind’ die ik als Partij van de Arbeid mede indien namens Democraten, Gorinchem en D66. In de motie wordt het college verzocht op de kortst mogelijke termijn een toetsingskader op te stellen om onder voorwaarden beperkt ruimte te bieden voor grondgebonden zonne-energie, bijvoorbeeld op locaties waar combinatie met windenergie en directe afname mogelijk is. De motivering daarvoor is dat tot nu toe het gesprek over de energietransitie in Gorinchem wordt overheerst door windturbines en zon op dak, maar het realiseren van windturbines kost veel tijd, zon op dak loopt langzamer dan we hadden gehoopt en zowel in de omgevingsvisie als in de RES is sprake van duurzame energie als een heel belangrijk thema waar we hard aan moeten werken. Er zijn bijvoorbeeld ook wat kleinere initiatieven voor locaties zon op land en voor die kleinere initiatieven hebben we op dit moment geen beleid. Het lijkt wel erg

groot om een beleidsnota te schrijven van dertig, veertig kantjes, vandaar dat gevraagd wordt om te onderzoeken onder welke voorwaarden beperkte ruimte kan worden geboden voor grondgebonden zonne-energie. Een toetsingskader lijkt daarvoor voldoende. Het verschil tussen een beleidsnota en een toetsingskader is dat het één op vier kantjes kan en dat het ander vaak veertig kantjes kost.

Motie M03: Zon bij wind
De gemeenteraad van Gorinchem verzoekt het college om:
op de kortst mogelijke termijn een toetsingskader op te stellen om onder voorwaarden (beperkt) ruimte te bieden voor grondgebonden zonne-energie, bijvoorbeeld op locaties waar combinatie met windenergie en directe afname mogelijk is.

Jack Oostrum (PvdA)
Kees van Willigen (Democraten Gorinchem)
Ilhan Tekir (D66)
Johan Klein (Stadsbelang)

De voorzitter: Dank u wel. De heer van Santen, VVD.

De heer Van Santen: Voorzitter. Moties vreemd, waarvan een over de toetsingskaders voor zonneparken. Ik moet ook eerlijk bekennen dat toen bij mij ook het belletje ging rinkelen, dus ik vind het wel mooi dat we dat op deze manier kunnen behandelen. Daar ben ik de Partij van de Arbeid dankbaar voor en de collega's die dat mee indienen.
Nu een paar zaken die ik daarover de andere collega's wil meegeven. Voor grote zonneparken is ruimte nodig. Los van het feit dat de oppervlakte van Gorinchem – we hebben net de kaart gezien van mevrouw Hamann – nog geen fractie is van de oppervlakte van onze buren, waaronder Molenlanden, toevallig zitten we ook nog eens samen in de RES, Alblasserwaard met Molenlanden, en we worden dan bij elkaar gezet om van alles en nog wat met elkaar te gaan bespreken aangaande de energieopgave, van zonne-energie tot grote windturbines, opslagmogelijkheden en dergelijke. En in de RES zit ook nog eens een keer die zonneladder met prioriteit, by far overigens op zon op daken, compleet in lijn met landelijk beleid, want er is ook vanuit de Tweede Kamer een notie dat vanaf 1 januari 2024 vergunningen voor nieuwe zonneparken op landbouw en natuurgronden niet meer worden verleend. Nou, ook daar geldt in de basis dus de voorkeursvolgorde zon, waarbij daken en gevels bovenaan staan. Kort gezegd: we hadden dit toch gewoon samen met elkaar in de RES moeten oppakken, samen uit, samen thuis; er lagen immers ook al tijden aanvragen. Ik zie dit debat ook een beetje als naweeën van de RES, zeg maar.
Zijn wij het er dan mee oneens dat kaders daarbij handig kunnen zijn? Nee, integendeel, kaders op zichzelf zijn oké. Waarom dan dit pleidooi? Het momentum vinden we lastig. Kort gezegd vinden we dat we de prioriteiten helder moeten hebben en houden, en dat betekent ook focus houden, doorpakken, niet laten afleiden door vragen van projectontwikkelaars, eerst zorgen voor de inwoners, en zet ook gewoon eens de prioriteiten in uit de zonneladder en ga dat dan ook verder goed uitwerken; er liggen gewoon nog heel veel ideeën die met elkaar kunnen worden opgepakt.
Wat dan wel?, hoor ik u zeggen. Ik wil helemaal niet te veel op de stoel van de uitwerking gaan zitten, maar we hebben nog eens wat nagekeken en collega Houtepen heeft al meer dan een jaar geleden navraag gedaan over de verdere uitwerking van het amendement-Van Luijk. Dat amendement is in Gorinchem begin 2018 aangenomen en de bedoeling daarvan was meer ruimte te bieden aan mensen uit de binnenstad, met name voor de inzet

van zonnepanelen of zonnedakpannen. De wethouder was destijds nog wat in verwarring welk abonnement het precies was en misschien dat het daar ook wat is misgegaan. Want ja, hij gaf toen wel aan dat er regelmatig mailtjes van bewoners uit de binnenstad binnenkwamen met vragen. Nou, zorg dan ook dat zij eenvoudiger inzicht kunnen krijgen, maar beter laat dan nooit, want de mogelijkheden zijn groter. Denk aan zonnedakpannen, waar ook het college onlangs achter is gekomen in de Lingehaven, zonnepanelen verzonken in de lijn van het dak en zonnepanelen in de kleur van het dak, Ik ga u al die opties besparen, maar het zijn er veel en dat willen de mensen gewoon graag weten. Dus wat zouden we kunnen doen? Nou, daarvoor hebben we een motie opgesteld samen met de collega's van Stadsbelang, Gorcum Actief, ChristenUnie/SGP en SP en die dienen we graag in. Dus zorg dat de inwoners zo gemakkelijk mogelijk een aanvrage kunnen doen, werk dit inzicht uit met een dakenkaart, en dan bedoel ik niet wat er nu al is, want dat is echt een half inzicht wat daar staat, maar echt een kaart die gericht is op mogelijkheden, in begrijpelijke taal met duidelijke voorbeelden ter illustratie zou ik zeggen, en pak het zo spoedig mogelijk op, bij voorkeur voor het volgende winterseizoen, want alleen op die manier houden we het oog voor onze doelstellingen en inwoners.

Motie M04: Dakenkaart Gorinchem
Wij vragen het college om:
- een digitale dakenkaart uit te werken waarop iedereen kan zien welke mogelijkheden er zijn voor het plaatsen van zonnepanelen en/of zonnedakpannen op de daken in Gorinchem, met bijzondere aandacht voor onze binnenstad.
- dit in 2024 verder uit te werken en uiterlijk in het derde kwartaal van 2024.

Johan Klein (Stadsbelang)
Maarten de Pagter (CU-SGP)
Everdien Hamann (Gorcum Actief)
Ariën van Houwelingen (SP)

De voorzitter: Dank u wel. De heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Eigenlijk wil ik het gewoon heel simpel en heel kort houden. Wij dienen beide moties mede in, om de simpele reden dat er nu gewoon onduidelijkheid is, of dat er helemaal geen kaders zijn voor iets. In dat licht denken wij in ieder geval dat het gewoon een goed idee is om kaders te gaan stellen. De heer Van Santen gaf net al een heel reeks aan mogelijke kaders, dus laten we in ieder geval kijken wat er mogelijk is en dan komen we weer een stap verder.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Tekir, D66.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Wij dienen de motie van de Partij van de Arbeid mede in om een zonnepark mogelijk te maken, of in ieder geval kaders daartoe te stellen. Die conclusie hebben we vrij snel kunnen trekken, want de voorbereiding van het vorige agendapunt, die verkenning op Noord, bracht ons op heel veel sporen, waaronder dat bijvoorbeeld als je naar Noord kijkt, het gebied rondom het bedrijventerrein in een straal van 500 m niet benut mag worden voor welke vorm van bouwwerken dan ook, in ieder geval niet voor wonen, dus daar zullen we op een creatieve manier op zoek moeten naar dit soort ideeën, en een zonnepark zou dan heel goed kunnen. We hebben ook gasten gehad hiervoor in de fractie met initiatieven die lopen. Nou, dat zou een hele mooie

bijdrage kunnen zijn voor ons RES-bod, zeker, en dat zeg ik er ook maar bij, als het ook in combinatie ingezet kan worden met wind, dus zon én wind, in de verkenning die nu loopt. Dus wij zien eigenlijk alleen maar kansen om dat te mogelijk.
De digitale dakenkaart klinkt ook heel sympathiek. Ik ben wel benieuwd, en dat hoor ik graag van het college, of op het moment dat we zoiets hebben en inwoners kijken dan op hun eigen dak en zien dan een bepaalde opstelling, dat geeft sowieso een bepaalde verwachting, maar kan men daar ook rechten aan ontlenen, dat dat dan dus mogelijk is op het dak? Want ik begrijp uit de signalen die wij met name uit de binnenstad krijgen, dat het helaas nog vrij ingewikkeld is om zonnepanelen op daken te plaatsen. Dus als we daar stappen in zetten en dingen digitaal visualiseren, dan moet het ook echt wel mogelijk zijn. We moeten mensen geen worst voorhouden. Hoe ziet het college dat?
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Democraten Gorinchem, de heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Dank, voorzitter. Ik had eerder de microfoon al open om de heer Van Santen een vraag te stellen, maar ik kan die net zo goed in mijn betoog meenemen, omdat we dan mogelijk ook een reflectie vanuit het college kunnen krijgen. Wij vragen ons met enige zorg af wat de heer Van Santen met deze motie bedoelt. Gaan we nu allerlei verschillende soorten daken in beeld brengen, of gaan we de binnenstad een luchtfoto geven met alle daken erin en gaan we daar dan uitleggen wat wel en niet mogelijk is? De motie is wat dat betreft voor mij onduidelijk, dus misschien kan daar nog een reactie op komen. Ik heb het idee dat hij dat nu gaat doen.

De heer Van Santen: Ik wil het wel proberen, voorzitter.

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Van Santen: Het is eigenlijk een combinatie van wat u zegt. Het amendement-Van Luijk ging over platte daken en hellende daken, over de strekking: wat mag wel binnen de kaders van de welstandsnorm in de binnenstad als voorbeeld – want de binnenstad heeft afwijkende regels. Als je dan kijkt hoe andere gemeenten dat hebben opgepakt: die hebben een digitale dakenkaart uitgewerkt. Nou, dat is stap één, en stap twee is: omdat Gorinchem in heel veel regels afwijkt van die norm, zeg maar, wij mogen dus wel heel veel dingen eigenlijk in de binnenstad, en veel mensen weten dat niet, kun je dat dan inderdaad beter in kaart brengen voor de mensen, zodat ze daar meer zicht op hebben. Het is dus een beetje wat u zelf zegt.

De heer Van Willigen: Dan ben ik benieuwd wat het college van de invulling daarvan gaat vinden, want ik maak me wel zorgen over de ambtelijke tijd die we daaraan gaan besteden, want dat is volgens mij een onuitputtelijk verhaal. Maar goed, dat hoor ik dan dadelijk wel. En ik vroeg me af of u met uw motie niet een beetje vooruitloopt op het hele verhaal waar we het net over hebben gehad, want dit valt volgens mij uitzonderlijk goed in de gebiedspaspoorten dadelijk. Dus misschien loopt u op de troepen vooruit, maar dat zal het college dadelijk misschien ook wel beantwoorden.

De heer Van Santen: Ik kan het ook wel beantwoorden voor u. We lopen eigenlijk achteruit op dit verhaal, want het amendement ligt al sinds 2018 in de la, zeg maar. Het is

aangenomen door de raad, maar eigenlijk is er sinds die tijd geen enkele uitwerking aan gegeven, vandaar ook even deze oproep. Nogmaals: het had eigenlijk in de RES ook op zijn plaats kunnen zijn, maar goed, Gorinchem 'an sich' is daar wel uniek in ten opzichte van Molenlanden, dat we een binnenstad hebben die daarin afwijkt van Molenlanden.

De heer Van Willigen: Ik heb de motie van de heer Van Luijk even terug zitten zoeken, een gewaardeerd VVD-lid overigens destijds, en die maakt volgens mij deze motie overbodig, want hij staat er al, hij is er al. Dat hij dan opgefrist moet worden, zou een appel kunnen zijn, van: wilt u de motie-Van Luijk weer onder de aandacht brengen?

De heer Van Santen: Voorzitter, de laatste keer, en dan hou ik er erover op. 'Overbodig' is eigenlijk verre van het woord dat ik zou willen geven aan deze motie. Als je het hebt over iets wat al eerder is aangenomen en nu in een andere vorm zou worden ingediend, zou ik zeggen: ja, overbodig Als het gaat om een bredere visie-omschrijving, dat je extra dingen wil toevoegen om dat te verduidelijken, of als iets nog geen bewijslast heeft, dat je zegt: het wordt ergens al aangetoond, behalve woorden, dat we er al mee bezig zijn, dan vind ik het overbodig, maar dat is hier niet het geval. Het is eigenlijk een uitwerking van het amendement dat al sinds 2018 beschikbaar is. Er is lange tijd weinig mee gedaan, het lijkt nu weer redelijk een andere focus te krijgen met het verhaal over de zonneparken, dus het is eigenlijk niet overbodig, maar eerder broodnodig. Dat zou ik eraan willen toevoegen.

De heer Van Willigen: We wachten de reactie dadelijk af.
De motie 'Zon bij wind' is mede door ons ingediend. De tekst lijkt mij vrij duidelijk. Wij zijn al enige jaren in gesprek met een ondernemer en ook met andere ondernemers die hele mooie plannen hebben en eigenlijk constant het hoofd stoten, omdat er geen duidelijke toetsingskaders zijn. Met deze motie beogen we wat snelheid en wat spoed te krijgen om deze dingen te bekijken, met name ook omdat we het bij de RES, zoals meneer Oostrum ook al zei, vooral over wind, wind en wind hebben en het wordt ook tijd om dan ook nog de mogelijkheden van zon te beschouwen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Pagter, ChristenUnie/SGP.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. De motie van de VVD dienen wij mede in en daar is al genoeg over gezegd.
Over de motie wat betreft de zonneparken heb ik wel mijn vragen. Het klopt inderdaad dat er partijen zijn die initiatieven tonen en die ook al flink uitgewerkt hebben; die zien er ook goed uit. Ik vind het alleen een beetje lastig nu te zien 'op de kortst mogelijke termijn' en 'onder voorwaarden'. Natuurlijk moeten daarvoor voorwaarden gegeven worden, maar er staat 'beperkt ruimte te bieden' en daar maak ik mij dan wel zorgen over, dat we dan niet te snel gaan en een hek openzetten voor allerlei initiatieven die dan binnen onze gemeente ingewilligd zouden moeten worden omdat ze aan de beperkte voorwaarden voldoen, terwijl bij langer onderzoek misschien wel blijkt dat we extra voorwaarden gaan noteren. Dus ik vind hem daarin wat te voorbarig en ik ben benieuwd welke reactie de wethouder hierop geeft.

De heer Oostrum: Maar u leest het woordje ‘beperkt’ op de verkeerde plek, want er staat niet ‘beperkte voorwaarden’, maar er staat ‘voorwaarden om het beperkt toe te staan’. En de bedoeling van dat toetsingskader is om alle initiatieven te kunnen toetsen.

De heer De Pagter: Klopt, en ‘op de kortst mogelijk termijn’, maar dan denk ik van: ja, is dat reëel, als we nu ook al kijken naar de zonnedaken?

De heer Oostrum: Daarop wachten we de reactie van de wethouder af.

De voorzitter: Dan het CDA, de heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Voorzitter. Met betrekking tot de motie ‘Zon bij wind’ van PvdA en andere zijn wij sterk geneigd om tegen te stemmen, niet alleen omdat dit het laatste punt is als we kijken naar de RES, dat we eerst kijken naar zon op dak, zon op bedrijven, en dan pas zon op land, maar ook omdat die past in de voorkeursvolgorde zon van het kabinet door EZK en BZK, die afgelopen zomer afgegeven is, waarin letterlijk staat dat het alleen mogelijk is om af te wijken van zon op daken en gevels en multifunctioneel gebruik op overige gronden, als het op deze terreinen redelijkerwijs niet mogelijk is, of dat de RES-opgave onder druk komt te staan. Dus wat mij betreft lijkt daarbij nu vol inzetten op een toetsingskader niet nuttig. Ik hoor graag of het college ons, in de termen van de heer Tekir, toch nog kan verleiden, maar dat dat lijkt vrij lastig.
En de dakenkaart: ja, volgens mij is de motie van de VVD en de rest van de coalitie overbodig, omdat die past binnen de RES-doelen en de eerdere doelen, maar misschien hebben we op dit vlak nog een extra zetje nodig, al zou dat eigenlijk wel zonde zijn.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Houwelingen, SP.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Zo op het eind is er toch nog een vraag die bij mij opkomt. Laat ik allereerst over beide moties even zeggen dat kaders op velden of op daken gewoon nodig zijn om te weten wat kan en wat niet kan. Dan heb ik een vraag die aansluit op de motie over de zonnedakenkaart, of hoe u die ook noemt. Tussen 2018 en bijna 2024 zit best een behoorlijke tijd en in de tussentijd is ook energie veel meer gaan leven, zeker voor wat de binnenstad betreft, daar zit ook de erfgoedcommissie aan vast, vermoed ik. Dus mijn vraag aan de wethouder is: hoe vaak evalueert de erfgoedcommissie wat betreft de mogelijkheden in panelen, en of dit wel of niet ruimer kan?
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hamann, Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Even heel kort. Zon op dak bij bedrijventerreinen vind ik niet zo erg opschieten, maar misschien kan de wethouder daar wat meer over toelichten. En natuurlijk, we hebben de zonneladder: eerst op dak, dan dit, dan dat, en pas in de allerlaatste plaats op land. We hebben net op de kaart bekeken hoe schaars de ruimte is en dan denk ik dat we daar voorzichtig mee moeten zijn. Criteria daarvoor zijn dus heel goed en daarmee kun je misschien ook voorkomen dat er een precedentwerking van uitgaat. Dus het is niet zo dat het overal zomaar kan in de

buitengebieden. Wij hechten er wel aan, altijd bij windturbines, als die daar komen, want we maken ons zorgen over de energievoorziening voor Groote Haar door de netcongestie die er is. Dus ik denk dat het voor het bedrijventerrein Groote Haar best een interessante optie zou kunnen zijn. Wij horen graag van de wethouder de reactie.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Namens het college zal wethouder De Boer in eerste termijn het woord voeren.

Wethouder De Boer: Dank u wel, voorzitter. We zullen in het college de beantwoording opdelen, want het gaat onder andere ook om daken in de binnenstad, hele oude daken en we hebben ook een wethouder erfgoed met wie samen wordt opgetrokken, specifiek waar het betreft verduurzaming in historisch erfgoed. Daarom zal de tweede motie door collega Dansen worden behandeld.
Zon op land, en dan volgens mij specifiek op agrarische grond, is een instrument dat we in de energietransitie eigenlijk nog niet eerder hebben ingezet als gemeente. Voordat ik inga op de inhoud van de motie, wil ik wel het belang benadrukken van het draagvlak voor de energietransitie. We staan voor een enorme opgave met hele grote veranderingen in ons doen en laten, maar ook in ons landschap. Bij de windverkenning zien we hoe broos dat draagvlak soms ook kan zijn en de klus die we hebben om onze inwoners het vertrouwen te geven dat we het goede doen en het goede zoeken voor de stad. Des te belangrijker is het om zorgvuldig nieuwe instrumenten tegen elkaar af te wegen. Zon op land is niet onomstreden en ligt in grote delen van Nederland ook maatschappelijk zeer gevoelig. Hoe dat precies in Gorinchem ligt, weten we niet, want dat hebben we onze inwoners eigenlijk nog niet gevraagd. De motie vraagt om een toetsingskader dat ruimte biedt aan zon op land en wat het college betreft gaat die net een klein stapje te snel. Ik hoor dat een deel van de raad openstaat voor dit instrument en ik zou eigenlijk willen voorstellen dat we hierover in het nieuwe jaar het goede gesprek met elkaar gaan voeren. Dan ga ik dat goed voor u voorbereiden met de voors en tegens, de ervaringen elders en ook hoe we onze inwoners zich hierover kunnen laten uitspreken. Want ik wil ook adviseren dit besluit niet te nemen zonder dat we daarover ook een vorm van participatie hebben gedaan, en dan nemen we u mee in de uitgangspunten die daarvoor gehanteerd kunnen worden. Wellicht kunnen we in een wat verkortere vorm eenzelfde traject volgen als we bij de windverkenning hebben gedaan, en dan kunt u, alles overwegend wat we op papier hebben en alle input die we hebben gekregen, besluiten of u dit instrument zou willen toevoegen aan onze duurzaamheidsaanpak. We willen u echt de kans geven om een weloverwogen keuze te maken en daar willen we u graag bij helpen. Als u de motie aanneemt, zou het college dus willen voorstellen er op die manier mee aan de slag te gaan.

De voorzitter: De heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Kunt u voor mij ook duiden wat u dan bedoelt met participatie in deze context? Welke vorm van participatie hebt u dan voor ogen? Want u vindt het blijkbaar belangrijk om bij deze motie, die eigenlijk heel duidelijk is, toch te laten participeren. Door wie, met welk doel en op welk gebied?

Wethouder De Boer: Niet zozeer participatie op een motie, want dat lijkt me wat complex worden. Volgens mij is het ook uw eigen regel dat bij het nemen van majeure beslissingen of het toevoegen van nieuwe instrumenten een vorm van participatie hoort te worden toegepast. Misschien is het ook wel onderdeel van het goede gesprek om van gedachten te wisselen over de manier waarop we dat willen vormgeven met elkaar. Dat kan kleinschalig op het moment dat je afwegingskaders maakt: dat je die ter inzage legt zodat mensen daarop kunnen reageren. Het zou kunnen zijn dat we het op een andere manier optuigen, zoals we dat bijvoorbeeld ook bij de windverkenning hebben gedaan, met een peiling of wat dan ook. Daar heb ik nu niet een pasklaar antwoord op, maar het lijkt me wel belangrijk bij een onderwerp dat niet geheel onomstreden is ook onze inwoners de kans te geven zich daarover uit te spreken.

De heer Van Willigen: Maar die participatie is toch pas nodig op het moment dat we echt een gebied bepaald hebben waar we wat willen gaan bereiken? We hoeven toch niet aan de voorkant op het toetsingskader participatie te laten toepassen?

Wethouder De Boer: Die keuze is uiteindelijk aan u. Omdat het een nieuw instrument is dat u inzet, zou ik u adviseren dat wel te doen, maar uiteindelijk is de keuze aan uzelf. In debatten hier wordt vaak het belang van participatie benadrukt en om inwoners mee te nemen in de afwegingen die we maken. Het betreft een kleine motie in de rand van de vergadering, maar er is best een redelijk besluit mee gemoeid en ik denk dat het goed is met elkaar na te denken hoe we dat nou handen en voeten kunnen geven.
Voorzitter, dit zou wat mij betreft de beantwoording zijn van de eerste motie. Voor de tweede motie geef ik graag het woord aan mijn collega.

De voorzitter: Dank u wel. Dan vanuit het college wethouder Dansen.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u wel, voorzitter. Het is inderdaad aan mij om deze te beantwoorden. Ten eerste hebben collega De Boer en ik samen opgetrokken in het ontwikkelen van beleid op dit gebied en ten tweede heeft het heel veel te maken met al het erfgoed in de binnenstad.
Het eerste punt van de motie gaat over de digitale dakenkaart. De gemeente Gorinchem maakt al sinds een jaar gebruik van de dakenkaart Zonnedakje; dat ding heet echt zo. Eerder informeerden wij u als raad hierover in een RIB van 11 april 2023. Inwoners kunnen via het online-platform Zonnedakje nagaan of het dak van hun woning geschikt is voor zonnepanelen en die kaart is te vinden op de gemeentelijke website. En alvast in antwoord op de vraag van de heer Tekir: dat het kan wil natuurlijk nog niet meteen zeggen dat het mag, want de binnenstad staat ook vol met veel erfgoed en wij hebben ook gezegd dat we die dingen liever niet zichtbaar hebben vanaf de weg. In het RES-uitvoeringsprogramma staat dat onderzocht wordt of en hoe meer maatwerk in beschermde dorps- en stadsgezichten en bij gemeentelijke monumenten kan worden toegepast. Een aangepast beleid voor de zonnepanelen in de binnenstad van Gorinchem is in voorbereiding. Sterker nog: wij verwachten dit beleid begin 2024 aan de raad voor te kunnen leggen. Bij de behandeling van de aanvragen voor het aanbrengen van zonnepanelen door inwoners van de binnenstad wordt al vooruitlopend op het vast te stellen beleid ingespeeld door het team vergunningen. Voor panden in de binnenstad geldt in het algemeen dat het aanbrengen van zonnepanelen gebonden is aan een aantal regels

vanwege beschermd stadsgezicht en de bijzondere status van diverse panden. Dit staat straks uitgewerkt in het nieuwe beleid. En daar waar dat passend is – wat dat betreft ben ik ook wel blij met deze motie – wordt in de communicatie over duurzaamheid naar inwoners van Gorinchem de dakenkaart reeds benoemd en wordt daarnaar verwezen. Maar blijkbaar moeten we dat nog beter doen, want het is nog niet bekend genoeg. Na vaststelling van het eerdergenoemde beleid, in de eerste helft van 2024, gaan we actief inwoners van de binnenstad informeren over de mogelijkheden van zonnepanelen op hun woning of pand.

De heer Van Willigen: Voorzitter. Ik ben nu compleet in verwarring. De motie heet ‘Dakenkaart Gorinchem’ en ik hoor alleen maar een antwoord ‘dakenkaart binnenstad’. Volgens mij is die veel breder.

Wethouder mevrouw Dansen: De motie heet ‘Dakenkaart voor de binnenstad’ volgens mij.

De heer Van Willigen: Nee, de motie heet ‘Dakenkaart Gorinchem’, vandaar mijn vraag hoe we dat in de uitvoering in vredesnaam voor elkaar krijgen.

Wethouder mevrouw Dansen: We hebben voorlopig een dakenkaart Zonnedakje. Ik heb hem niet bij de hand en kan dus niet zeggen hoe dat er precies uitziet, maar dat kunt u wellicht zelf ook even bekijken op de website van de gemeente. Het is natuurlijk het meest belangrijk voor de binnenstad, omdat daar restricties gelden vanwege onze vesting, die we graag zo mooi mogelijk houden. Voor zonnepanelen op daken in de rest van de stad zijn de regels wat minder streng.

De heer Van Willigen: Ik voel meer voor de uitleg die u geeft dan wat de motie beoogt, want als de motie ‘Dakenkaart binnenstad’ had geheten, had ik er zo vóór kunnen stemmen. Maar mijn zorg is: hoe breed wordt ‘ie dan?

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Voorzitter, ik wil het wel even verduidelijken, wat ik trouwens in de eerste termijn ook al voor een groot deel had gedaan. Wat er nu staat heet inderdaad Zonnedakje. Dat is lang niet toereikend voor wat hier beoogd wordt, want dit gaat echt over het amendement-Van Luijk. Het amendement-Van Luijk spitst zich toe op de binnenstad en zoals mevrouw Dansen al heeft uitgelegd, is de binnenstad juist afwijkend. Daarom staat er ook “in het bijzonder aandacht voor de binnenstad” en refererend aan het amendement-Van Luijk. Dus daar ligt de focus.

Wethouder mevrouw Dansen: Oké, dan heb ik nu mijn beantwoording afgerond.

De heer Van Houwelingen: Nee, nog niet, want ik had nog een aanvullende vraag, maar misschien had de wethouder die niet opgeschreven…

De voorzitter: De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel. De periode tussen 2018 en 2024 is best een lange tijd. Het is meer gaan leven en wordt nu ook anders beleefd, met name in de binnenstad.

Daar zit die erfgoedcommissie aan vast, daar refereerde u al aan. Hoe vaak evalueren zij hun beleid met ons wat betreft zonnepanelen? Eigenlijk kun je het zelfs breder trekken met heatpipes of warmtepompen. Ik kan best begrijpen dat dat in die tijd van zes jaar, of nog langer, langzaam, door de beleving natuurlijk en in de wereld waarin we zitten, verruimt of misschien wel versmalt.

Wethouder mevrouw Dansen: De erfgoedcommissie kijkt natuurlijk naar het beleid dat wij hebben en wij evalueren ook zelf ons eigen beleid en passen dat aan waar dat nodig is. Ik kan het nog beter voor u nakijken, maar die heb ik op dit moment even niet present. Ik heb er nog wel eentje die ik vergat zonet te zeggen, dat is misschien toch ook wel leuk om te weten voor alle voorstanders van zonne-energie: in 2023 zijn er 1386 daken met zonnepanelen bijgekomen en wordt er in Gorinchem 36% meer zonne-energie gewonnen door bewoners dan in 2022. Misschien is het allemaal nog niet perfect, maar volgens mij zijn we wel goed bezig.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond of er behoefte is aan een tweede termijn. Dat is het geval, dan geef ik allereerst het woord aan de heer Oostrum, PvdA.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde van collega's, onder wie de heer Van der Geest, dat er wat bezwaren zijn, beperkingen door het rijk. Zon op land staat laag op de zonneladder. Het is voor mij allemaal geen reden om hier niet te kijken of we een toetsingskader kunnen ontwikkelen, en dan uiteraard op de manier zoals de wethouder zegt: zorgvuldig en kijkend naar draagvlak. Misschien is het proces dat we hebben gehad om te zoeken naar locaties voor de windturbines wel een heel groot voorbeeld, maar als we dat in een kleinere vorm gieten, dan denk ik dat het een heel goed voorstel is om met de raad het goede gesprek te voeren in een I&O. En ja, participatie vind ik altijd goed, alleen zou ik er niet de hele wereld bij willen betrekken. Maar participatie op het moment dat we weten waar dat bijvoorbeeld zou kunnen, ja, dan is het goed de omgeving erbij te betrekken. Als we het dan hebben over Q1, het eerste kwartaal van 2024, of dat in ieder geval de toezegging kan worden gedaan dat het uiterlijk bij de perspectief aan de orde is, dan denk ik dat het college wel kan worden meegekregen.
En ten aanzien van Zonnedakje: ik denk dat het een heel positieve motie is en ik ben nog niet helemaal overtuigd dat Zonnedakje.nl de oplossing is voor mensen die zoeken naar: kan het wel op mijn dak, of niet? Maar dat laat ik ook weer even bij de indiener.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Nog even ter verduidelijking de motie digitale dakenkaarten. Ik wil het graag omdraaien. Wij willen die focus houden op de binnenstad. De binnenstad is namelijk waar de afwijkende regels van toepassing zijn, daar is het amendement-Van Luijk ook op geschreven en daar ligt primair de focus. Mocht het dan op een heel eenvoudige manier mogelijk zijn om daar wat verruiming in te vinden, dan heel graag, en anders zou ik graag de focus willen houden op de binnenstad.
Het andere is dat Zonnedakje waarnaar een paar keer is verwezen. Dat is eigenlijk te beperkt. De heer Oostrum zei het goed: ik weet niet of dat het juiste middel is. Ik denk dat we nog eens goed moeten kijken of het niet op een andere, of betere manier moet. Dat is wat we ook met deze motie beogen: ga nou eens een keer opnieuw kijken naar wat daar

voor mogelijkheden zijn, in het kader van welstand, in het kader van erfgoed en dergelijke, ga dat op een goede, creatieve manier uitwerken en communiceer dat ook duidelijk met de inwoners, want dat laatste ontbreekt vooral, en daar gaat het, denk ik, ook mis.
Wat betreft het stukje zonneparken, ja, daarbij wil ik de heer Oostrum meegeven…

De heer Tekir: Voorzitter….

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ik heb net Zonnedakje.nl ontdekt; geinig om je eigen huis en zo te zien. Ik heb ook meteen even naar de binnenstad gekeken. De portal, zeg maar, lijkt al te bestaan. Is het dan niet veel beter om in plaats van zelf helemaal van scratch af een tool te ontwikkelen, of een digitale kaart, het bestaande te verbeteren, als dat nog niet voldoet in de binnenstad? Hoe zou u daartegen aankijken?

De heer Van Santen: Het is leuk dat u zegt dat u het net ontdekt heeft, want dat is precies waar het mis gaat. Heel veel mensen weten dat niet eens, kunnen het niet eens vinden, hebben geen idee wat daar staat. En inderdaad, als die kaart toereikend zou zijn om dat uit te breiden op een goede manier, met de mogelijkheden die binnen het amendement-Van Luijk beschikbaar zijn, dan zou dat wat ons betreft een optie kunnen zijn. Maar ik sluit niet uit dat een andere mogelijkheid misschien beter is. Dus ik wil de precieze invulling ervan graag aan het college laten. Het gaat ons er vooral om hoe we op een goede manier aan onze inwoners kunnen vertellen welke mogelijkheden er zijn voor hun woning in de binnenstad.

De heer Tekir: Ja, maar de motie roept wel op om een digitale dakenkaart uit te werken, dus dat is nog wel echt gefixeerd op iets nieuws ontwikkelen. U legt het nu wat breder uit.

De heer Van Santen: Ik weet niet of het per se iets nieuws moet zijn. Het gaat er vooral om wat we ermee willen bereiken wat ons betreft. En nogmaals, als dat een versie 2 moet zijn van wat er nu is, ook prima wat ons betreft.
Dan wil ik nog even terugkomen op het stukje zonneparken. Wat ik in eerste termijn al aangaf: wij zijn best bereid om met toetsingskaders mee te denken, we vinden het alleen lastig om, zoals de motie nu geformuleerd is, dat op zo kort mogelijke termijn te doen, ook gezien de beantwoording van de wethouder hierin. Als we het met z'n allen wat breder zouden kunnen bekijken, heeft dat onze voorkeur, ook in het kader van de RES. Maar ik moet eerlijk zeggen dat wat de heer Van der Geest zei ook grote betekenis heeft voor ons, namelijk: de prioriteiten zijn er nu niet echt vanuit het rijk en er wordt ook al duidelijk aangegeven dat het qua zonneparken best lastig is op dit moment om een goede projectontwikkeling te doen, qua kosten, qua haalbaarheid en qua alternatieven die er zijn, en dan wordt het voor ons best lastig van: gaan we hier nou echt mee aan de slag moeten, of niet? Als ik de motie goed lees, is ze ook bedoeld om iets mogelijk te maken. Maar misschien is de uitkomst ook dat het niet mogelijk is, en dat vind ik dan het lastige aan de motie. Ik begrijp de strekking overigens, dat is een ander verhaal.
Tot zover even de bijdrage van de VVD.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Voorzitter, kort over de motie ‘Dakenkaart’. Volgens mij is het staand beleid bij de RES. Ik vind overigens dat beide moties beter hadden gepast bij de RES. Nu voelt het toch een beetje alsof het eindsignaal al geweest is en in een soort verlenging of replay dit soort dingen nog worden gedaan. En terwijl we de schaarse middelen en menskracht al eerder geprioriteerd hebben, gaan we dat nu toch een beetje proberen te wijzigen. Die dakenkaart zie ik dan maar in de prioritering die we al hebben vastgesteld, dat zon op dak goed is als het een extra steuntje in de rug is, en volgens mij ondersteunend aan het beleid dat de wethouders aan het doen zijn; helemaal prima, op welke manier dan ook, en tegen acceptabele kosten.
De andere motie zullen wij niet steunen. We vonden de handreiking van wethouder De Boer prettig. We hadden het verstandiger gevonden die aan te nemen en de motie aan te houden. Wij vinden het niet passend bij de beperkte mensen en middelen om deze naar voren te trekken.

De voorzitter: Dank u wel. De SP, de heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb geboeid geluisterd of het nou de binnenstad of heel Gorinchem moet worden wat betreft die dakenkaart. Ik heb er even over nagedacht, maar mij lijkt het toch handig om het niet te fixeren op alleen de binnenstad, ook al is het wel wat het amendement destijds vroeg, want we hebben en er komen misschien nog wel meer monumenten buiten de binnenstad aan, en dan past het precies ook binnen wat de motie vraagt. Voor de rest positief.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekir, D66.

De heer Tekir: Ja voorzitter, dank u wel. Ik wil alleen nog even ingaan op de motie ‘Dakenkaart’. Het antwoord van het college was duidelijk: de dakenkaart laat alleen zien wat mogelijk is, niet wat mag, en daarin schuilt voor ons wel een serieus gevaar dat we bij heel veel inwoners wel eens een eigen teleurstelling kunnen creëren in een gebied, de binnenstad, waar juist vanwege de welstand heel veel eigenlijk niet mogelijk is. Ik heb net even op Zonnedakje.nl gekeken naar de binnenstad en inderdaad: het is allemaal geel gemarkeerd omdat er gewoon niet veel mogelijk is. Ik denk veeleer dat we niet zozeer de oplossing moeten zien te vinden in visualisaties, maar veel meer in het versimpelen en flexibiliseren van de welstandsregels die we hebben, zodat die beperkte mogelijkheid wordt weggenomen. Ik denk dat dat veel meer de oplossing is dan nu visualiseren wat allemaal niet kan.

De heer Van Santen: Voorzitter. Wat de heer Tekir omschrijft is natuurlijk wel de ambitie die deze dakenkaart met zich meebrengt. We willen niet alleen mogelijk maken wat eventueel zou kunnen, natuurlijk moet er een welstandstoets of een erfgoedtoets zijn, maar het amendement-Van Luijk is juist aangenomen om binnen de normen die er zijn verruiming aan te bieden. Dus als die verruimingen daar mogelijk zijn, en voorheen hebben we bij de Lingehaven gezien dat dat kon, geef het dan aan en maak het dan ook zo makkelijk mogelijk voor die mensen om een aanvrage te doen. Dat kan zo min

mogelijk op een bureaucratische manier, zou ik zeggen. Dus inderdaad wat kan, maar ook wat mag. Ik zou proberen het daarin zoveel mogelijk te verruimen.

De heer Tekir: Voorzitter, heel kort. Alles wat u nu toelicht, lees ik gewoon niet in de motie, dus ik vind het best lastig. De motie gaat uit van het ontwikkelen van een kaart waarop iedereen kan zien wat wel kan, en er kan op dit moment gewoon heel weinig in de binnenstad.

De heer Van Santen: Maar de motie omschrijft ook welke mogelijkheden er zijn voor het plaatsen. Dus als iets kan, is het mooi, als het mag is het nog mooier.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. De discussie van zojuist onderstreept volgens mij juist dat het een goede toevoeging is. Op het platform Zonnedakje zorgt de kleur, die naar mijn mening overigens oranje is, ervoor dat het in heel de binnenstad heel onduidelijk is. Als we daar nou wat meer tijd en liefde in steken, weten we juist meer, want volgens mij is het vrij eenvoudig te beoordelen en daarmee uit te breiden. Ik hoor ook een aantal opmerkingen met betrekking tot de kaders voor zonneparken, waarmee er heel erg voor wordt gepleit om de beperkte middelen et cetera, et cetera, maar volgens mij gaat het hier over kaders en hoeft dat geen boekwerk te worden van 400 pagina's, maar gewoon een simpele checklist van: jongens, dit is wat wij als Gorinchem vinden van een zonnepark en daar moet het wel of niet aan voldoen. Er kan natuurlijk ook een uitkomst zijn dat wij vinden dat het allemaal niet kan, maar laten we daar nou gewoon kaders voor stellen, dan weet iedereen waar hij aan toe is.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Pagter, ChristenUnie/SGP.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. Ik wil nog even reageren op de motie over zonneparken. De wethouder heeft volgens mij een goede suggestie gedaan om met elkaar het goede gesprek te voeren en uitgangspunten te bepalen en daarin verder te kijken wat mogelijk is. Ik wil eigenlijk kijken of we die weg kunnen bewandelen. Als de motie blijft staan, zullen wij tegenstemmen.

De heer Oostrum: U geeft de invulling aan die de wethouder gaf waar ik ja tegen zei.

De heer De Pagter: Ja, waarbij de wethouder het had over het voeren van het goede gesprek om te komen tot.

De heer Oostrum: Dat zit volgens mij ook in de motie; zo mag die althans uitgelegd worden.

De heer Tekir: Voorzitter…

De voorzitter: Over dit punt, of over een nieuw punt?

De heer Tekir: Over het vorige punt. Ja, er zijn twee moties bij dit agendapunt, dus dat is best lastig.

De voorzitter: Nou, ik geef u nog het woord, en daarna kijk ik naar de heer Van Willigen.

De heer Tekir: Ik zou een handreiking willen doen richting de VVD. Als de motie aangepast kan worden naar "laten we de kaders verruimen voor plaatsing van zonnepanelen in de binnenstad", en dat dan visualiseren in het bestaande, dus Zonnedakje.nl, dan zijn we daar voorstander van. Maar dat zijn dingen die we niet lezen in deze motie. Dus ik zou dat nog wel mee willen geven als u daarvoor onze steun wilt.

De heer Van Houwelingen: Voorzitter, daar wil ik dan weer op reageren.

De voorzitter: De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: De suggestie om de kaders te verruimen gaat mij iets te snel. Wel ben ik er voorstander van om die kaders tegen het licht te houden en dan te kijken wat wij willen et cetera.

De heer Van Santen: Kaders verruimen is altijd een mogelijkheid wat ons betreft. Volgens mij gaf de wethouder ook al aan dat we daarnaar willen kijken. Als het erom gaat de kaders tegen het licht te houden, daarvoor is destijds het amendement al aangenomen, dus die kaders zijn er eigenlijk al. Het gaat hier vooral om uitwerkingen, wat eigenlijk niet de intentie moet zijn van onze raad, maar blijkbaar is het broodnodig, wat ik al eerder aangaf. Maar ik ben het eens met de opmerking van de heer Van Houwelingen met betrekking tot de verruiming.

De heer Van Houwelingen: Daar ben ik al heel blij mee. Het amendement is inderdaad in 2018 al aangenomen, dus ik begrijp best dat toen kaders zijn opgesteld. Ik zei al: we zijn ruim zes jaar verder en dat kan in de beleving wel eens ruimer zijn geworden. Het is niet eens zo heel erg om het om de zoveel tijd eens een keer tegen het licht te houden en te kijken wat mogelijk is.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Willigen, Democraten Gorinchem.

De heer Van Willigen: Voorzitter. Ten aanzien van de motie inzake de panelen in de binnenstad ben ik een beetje in twijfel gebracht door de wethouder. Ze was niet helemaal duidelijk in haar stemadvies. Aan de ene kant had ik het idee dat de motie helpend was en dat die mede met haar besproken was, aan de andere kant voel ik heel veel voor de oproep van de heer Tekir om het aan te scherpen en wat duidelijker en concreter te maken dan er nu staat. Dus misschien een verzoek om hem maar even aan te houden en die aanscherping erin te doen, en dan specifiek op de binnenstad te richten. Dan zijn wij, denk ik, direct voor, want dat was volgens mij ook de bedoeling, en anders is hij wat ons betreft overbodig. Maar goed, graag ook antwoord van de wethouder.
Bij 'Zon bij wind' gaf de heer Klein duidelijk aan dat het allemaal niet dichtgetimmerd hoeft te worden en dat het juist gaat om het stellen van wat kaders. Het aanbod van de wethouder voor een gesprek wordt enorm gewaardeerd, maar ik denk dat er meer moet gebeuren. We moeten echt daadkracht tonen, want de behoefte aan deze kaders ligt er denk ik al vijf jaar.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog even naar Gorcum Actief. Geen behoefte meer aan woordvoering? Dan is het woord allereerst aan wethouder De Boer.

Wethouder De Boer: Dank, voorzitter. Bij de motie 'Zon bij wind' is volgens mij nog één vraag open blijven staan betreffende een soort duiding over de kortst mogelijke termijn. Ik heb een aanbod gedaan voor een gesprek en wat mij betreft kunnen we dat in het eerste kwartaal volgend jaar in I&O met elkaar hebben. Dan heb je nog niet de kaders, maar op basis daarvan kunnen we daar misschien wel vlot mee aan de slag. Er werd mij wel ingefluisterd dat we ons moeten realiseren dat op het moment dat we kaders stellen – en we hebben zo meteen de Omgevingswet – we die ook altijd weer moeten borgen in het omgevingsplan. Dus er zit nog wel een stukje procedure achter. En ook in reactie nog even op de vraag van de heer Van Willigen: daar zit dus een verplichting op om dan te participeren.

De voorzitter: De heer Oostrum.

De heer Oostrum: Maar ik heb begrepen dat ook in het omgevingsplan ruimte is voor BOPA's[1] heet dat volgens mij: buiten de bestaande kaders die er al liggen toestemming verlenen om iets te doen wat nog niet in bestemmingsplannen geregeld is. Dus dat kan snel.

Wethouder De Boer: Dat geldt voor specifieke projecten. U vraagt ons kaders te maken om juist projecten te kunnen toetsen en op het moment dat je een afwegingskader maakt ga je die verwerken in je omgevingsplan, zodat dat tot toepasbare regels komt waar iedereen zijn rechten aan kan ontlenen.
Er waren ook nog twee vragen over zon op dak, die ik maar even voor mijn rekening neem, anders blijven we heen en weer lopen met twee wethouders. Het Zonnedakje is allereerst een hele goede monitoringstool, voor ons ook, want die meet niet alleen wat er kan, of je dak op het zuiden ligt, maar eens in de zoveel tijd wordt ook gekeken of er al zonnepanelen op liggen. In 2023 waren er bijvoorbeeld 1386 daken bijgekomen, wat een plus van 36% aan opwek heeft opgeleverd. We zijn dus wel degelijk ook nog met zon op dak goed aan de weg aan het timmeren en daar blijven we ook vooral mee doorgaan.
We werken, als je kijkt naar de motie van de heer Van Santen, aan twee concrete dingen. Allereerst een stukje verruiming, met recht nog steeds aan het erfgoed, maar vooral omdat je ziet dat er een stukje innovatie plaatsvindt, dus op het moment dat de vorige regels er waren, had je nog niet die mooie dakpannen in net een andere kleur die wegvallen in een gevel, dus dat biedt wat verruiming op sommige plekken. Het tweede waar we aan werken is eigenlijk een aanvullende kaart boven op het Zonnedakje, waarin we duidelijk kunnen communiceren welk regime er geldt, welke mogelijkheden er wel en niet zijn in verschillende delen van de binnenstad. Buiten de binnenstad is het eigenlijk in principe gewoon mogelijk om zonnepanelen op je dak te leggen en daarin voldoet het Zonnedakje prima als hulpmiddel, maar in de binnenstad heb je inderdaad nog even iets extra's nodig. Dus ons voorstel zou zijn om daar echt een vlekkenkaart te gaan maken, omdat we net in sommige delen van de binnenstad het aangezicht wat meer willen beschermen dan in

[1] *Een BOPA is een activiteit die niet voldoet aan de regels van het omgevingsplan en niet vergunningvrij voor het bouwen is.*

andere delen. Wat ons betreft kan dat begin ’24 naar u toe komen, dus dat kunnen we snel doen. We zien wat dat betreft de motie als een oproep om dat vooral ook heel helder te gaan communiceren naar inwoners en duidelijkheid te geven aan inwoners van de binnenstad.

De heer Van Willigen: Maar uitgerekend dat staat niet in de motie: geen woord over communicatie. Ik hoor u nu zeggen dat de motie compleet overbodig is, omdat u er al mee bezig bent.

De heer Van Santen: Voorzitter. Ik wil de heer Van Willigen oproepen om de motie echt te lezen, want er wordt ook duidelijk gesproken over een terugkoppeling aan de bewoners van de stad en dat zou ook moeten kunnen met communicatie. Ik zou niet weten hoe u het anders wilt doen.

De heer De Pagter: Voorzitter…

De voorzitter: De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Ik heb een vraag aan de wethouder naar aanleiding van zijn opmerking over de motie over de zonneparken. Hoe oordeelt u dan over deze motie? Is dat positief, is dat neutraal?

Wethouder De Boer: Het college zit er in wezen neutraal in. Er zijn geen afspraken over in een RES, of in coalitieverband, of wat dan ook. Ik constateer dat er een meerderheid is voor die motie en daarom heb ik uitgelegd wat wij van plan zijn op het moment dat u die motie aanneemt, hoe wij daarmee omgaan.

De heer Van der Geest: Dan ben ik wel benieuwd, voorzitter, want deze stond laag in de prioriteit die we eerder in de RES hebben vastgesteld, wat er dan naar achter geschoven gaat worden aan waar u nu mee bezig bent met uw mensen in de RES, of van duurzaamheid, en wat eventueel vertraagd gaat worden. Ik weet niet of u daar zicht op heeft, maar met welke onderdelen bent u nu, of in het eerste of tweede kwartaal, bezig die daardoor in de vertraging schieten?

Wethouder De Boer: Het is de intentie van het college dat er in de kern van de RES überhaupt geen vertraging komt. Dus op het moment dat een instrument als dit dat wel gaat opleveren, trekken we wat mij betreft gelijk de stekker eruit. Voor het goede gesprek over het opstellen van kaders hebben we ruimte gevonden, als dat uw wens is. Het gaat waarschijnlijk maar om een x aantal initiatieven, maar – ook dat is de eerlijkheid – zon op land in Gorinchem staat niet in verhouding tot andere delen in die opgave, zon op dak of wind op land. Tegelijkertijd zie je dat bijvoorbeeld onze buurgemeente Molenlanden aanvullend op de RES een kader heeft opgesteld voor kleine windturbines, bijvoorbeeld op boerenerven. Voor de RES zet dat helemaal geen zoden aan de dijk, maar op bedrijfsniveau, precies op die locatie, kan het in het kader van een netcongestie net het verschil maken. Vanuit die hoedanigheid kun je volgens mij kijken naar zon op land, niet als onderdeel van die grote opgave, want daarvoor zet het geen zoden aan de dijk, maar misschien kan het net op dat lokale niveau, met Groote Haar, of wat dan ook, een verschil

maken. Dat is volgens mij waar we het goede gesprek met elkaar over moeten hebben: wanneer wil je het wel en wanneer wil je het niet?

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Dansen wil niet meer het woord voeren, stel ik vast. Dan denk ik dat we ook dit uitvoerig hebben besproken en zou ik graag willen overgaan tot stemming, allereerst over de motie 'Zon bij wind'. Wil iemand daarover nog een stemverklaring afleggen? De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. Na de uitleg van de wethouder dat er geen vertraging komt op RES-onderdelen, dat er al een hoop initiatieven zijn en dat we hierover het gesprek gaan voeren, zullen wij voor de motie stemmen.

De voorzitter: Anderen nog een stemverklaring? De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ja, een klein beetje een herhaling. We willen graag de handreiking doen aan de Partij van de Arbeid om mee te praten over de toetsingskaders, maar we vinden het vooral lastig hoe de motie op dit moment geformuleerd is. Daarom moeten we helaas tegenstemmen.

De voorzitter: De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Wij volgen de stemverklaring van de heer De Pagter.

De voorzitter: Geen andere stemverklaringen, dan gaan we nu stemmen.

De motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met 20 tegen 3 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Bahlmann, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Koçak, Krol, Kuijten, mw. Metz, Oostrum, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Schefferlie, Tekir, Van Veen en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Houtepen, Van Santen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Dan gaan we naar de motie 'Dakenkaart Gorinchem'. Is er iemand die een stemverklaring wil afleggen? De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Wij zien het gevaar in deze motie dat we met name in de binnenstad onze eigen teleurstelling gaan creëren als we tot een digitale dakenkaart komen waarop dingen wel mogelijk lijken, maar toch niet mogen. We hadden de oplossing veel liever gezien in een verruiming van de kaders, de welstandsregels, waardoor zon op daken ook in de binnenstad mogelijk wordt. Omdat dat nu niet in de motie staat, kunnen wij niet instemmen.

De voorzitter: Andere stemverklaringen? De heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Wij hebben de wethouder gehoord en volgens mij heeft hij een aantal dingen gezegd die deze motie eigenlijk overbodig maken, vandaar dat wij tegen zullen stemmen.

De voorzitter: Geen andere stemverklaringen. Dan open ik de stemming over de motie ‘Dakenkaart Gorinchem’.

De motie wordt in stemming gebracht en met 17 tegen 6 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden Bahlmann, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Klein, Koçak, Krol, Kuijten, mw. Metz, Oostrum, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen en mw. Van ‘t Westende-de Bijl.

Tegen hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

De voorzitter: Dan zijn we aan het einde van de vergadering gekomen, maar alvorens die te sluiten, geef ik het woord aan de heer Koçak, die, naar mij is ingefluisterd, nog graag iets zou willen zeggen.

De heer Koçak: Dank u wel, voorzitter. Uw opdracht om iets lekkers te gaan vinden is me gelukt, mede dankzij de directieleden en de ambtelijke organisatie. Ik wil u van harte uitnodigen om boven samen bitterballen te gaan eten.

De voorzitter: Jammer genoeg kan ik daarin niet meegaan! Ik wist niet wat de heer Koçak zou gaan zeggen, maar zoals bekend hebben we vandaag geen borrel omdat we op donderdagavond elkaar allemaal hopen te treffen bij ons jaarlijkse kerstdiner.
Ik wil u vanaf deze plek hartelijk dankzeggen voor alle vergaderingen die u hebt bijgewoond en de bijdragen die daarin zijn geleverd, alle ten goede komend aan onze stad. Tot u en alle inwoners wil ik graag zeggen: fijne feestdagen, een gezellige en veilige jaarwisseling en graag tot ziens in het nieuwe jaar!

12. Sluiting

De voorzitter sluit te 23.20 uur de vergadering.

Sprekersindex:

Boer, M. de, 6, 7, 43, 44, 45, 51, 52, 53

Boutachkourt, A., 4, 6, 7

Dansen, mw. E.L., 45, 46

Geest, J.P. van der, 10, 16, 18, 42, 48, 53, 54

Groot, mw. P. de, 15, 17, 24

Hamann, mw. E.W.H., 13, 14, 26, 29, 34, 35, 36, 43

Houtepen, M.C., 25, 33

Houwelingen, A.C. van, 27, 36, 43, 46, 49, 50, 51

Klein, J., 5, 7, 8, 40, 49

Koçak, E.A., 3, 19, 54

Krol, A., 26, 29, 34

Molengraaf, mw. M.J., 11, 12, 13, 14, 18, 19

Oostrum, J.C., 2, 38, 42, 47, 50, 52

Pagter, M. de, 42, 50, 52, 53

Polatli, F., 28, 29, 30, 31, 32, 37

Santen, N. van, 2, 39, 41, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 53

Schefferlie, P.C.J., 9, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 25, 30, 34, 35, 36, 37

Tekir, I., 7, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 30, 31, 32, 34, 35, 40, 47, 48, 49, 50, 54

Veen, D. van, 24, 31, 33

Willigen, C. van, 37, 41, 42, 44, 45, 46, 51, 52, 54